

AG VESPA autonoom gemeentebedrijf vastgoed en stadsprojecten Antwerpen

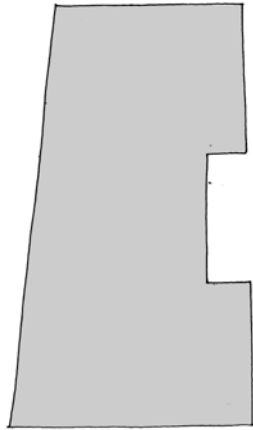
Designcenter [De Winkelhaak Antwerpen](#) tweede fase  
Volledige studieopdracht voor de uitbreiding.

Open Oproep **617** van de Vlaams Bouwmeester

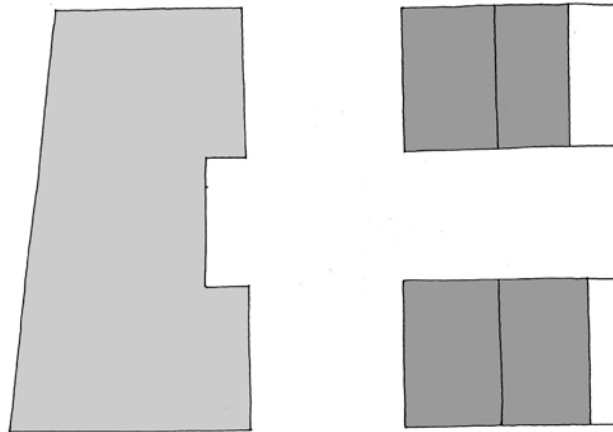
15 juni 2004

tv ac Jan De Vylder + Bert Van Boxelaere

*Jan De Vylder, Bert Van Boxelaere, Trice Hofkens, Karen Kesteloot*

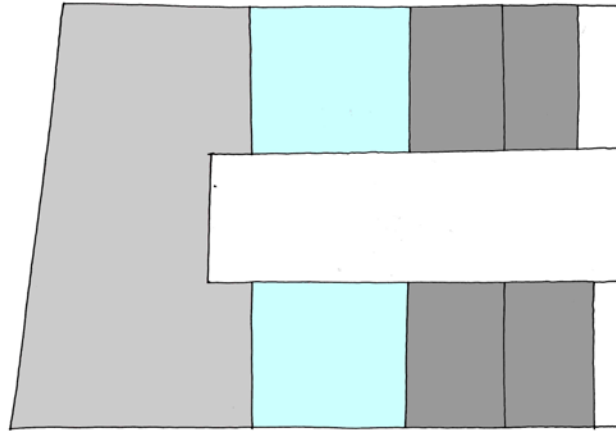


De Winkelhaak is een werkgebouw.



De Winkelhaak is een werkgebouw. De buurt is een woonbuurt en winkelbuurt.

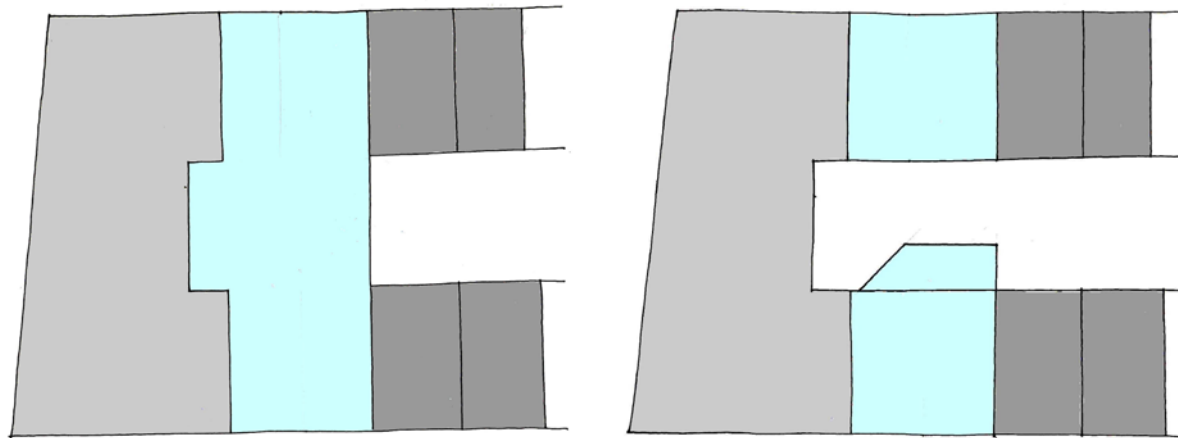
De indeling van de buurt lijkt oorspronkelijk en ook vandaag voornamelijk verticaal gestructureerd / georganiseerd. De mandelige muren zijn de harde lijnen. Daartussen wordt geleefd en veranderd. Het model van de Winkelhaak is eerder horizontaal. De vloerplaten zijn de harde lijnen.



De Winkelhaak is een werkgebouw. De buurt is een woonbuurt en winkelbuurt.

De indeling van de buurt lijkt oorspronkelijk en ook vandaag voornamelijk verticaal gestructureerd / georganiseerd. De mandelige muren zijn de harde lijnen. Daartussen wordt geleefd en veranderd. Het model van de Winkelhaak is eerder horizontaal. De vloerplaten zijn de harde lijnen.

Zowel het terrein als de programmaopgave zijn een brug tussen deze beide. Het programma gaat over werken en wonen.

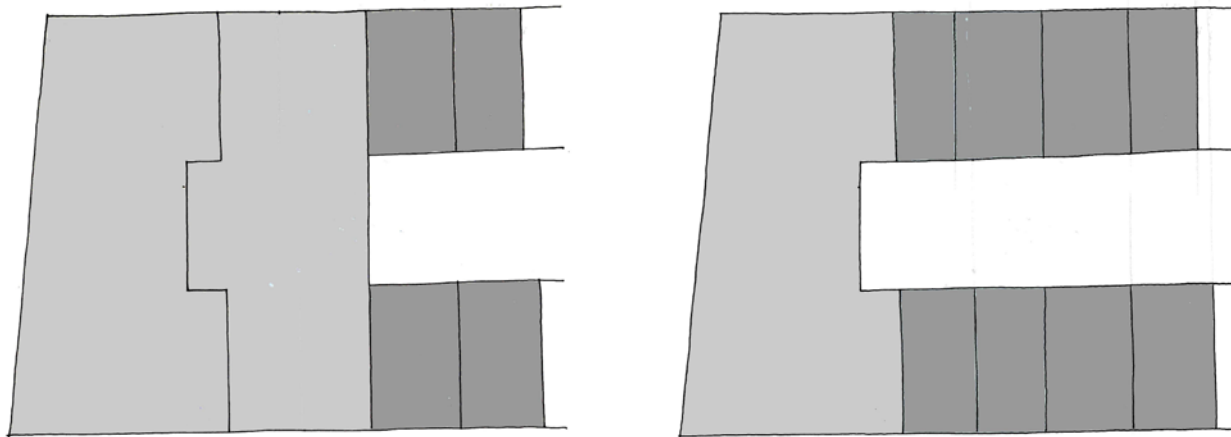


*De voorschriften.*

Er is dus een nieuw ontwerp voor het bijzonder plan van aanleg.

Dit levert volgende bouwmogelijkheden: voor het gelijkvloers en in geval van 'niet wonen' kan de hele oppervlakte in overweging worden genomen.

Voor de bovenste verdieping geldt een achterbouwlijn die eventueel mag worden uitgebreid naargelang de buurgebouwen en volgens bepaalde regels. Wordt er ook op het gelijkvloers gewoond dan moet voldoende open ruimte worden voorzien.



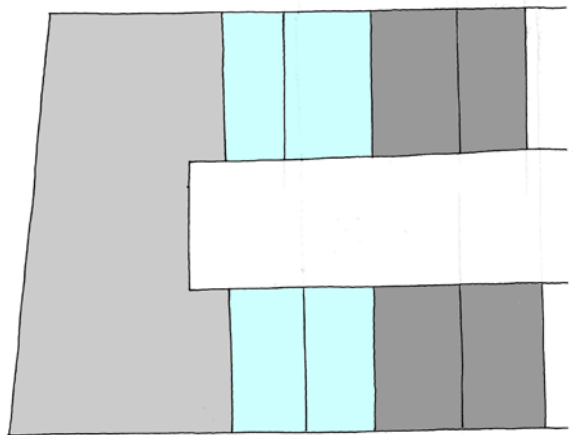
*Het programma.*

De oppervlakte van het terrein komt overeen met het strikte programma van de Winkelhaak.

Wordt het programma van commerciële ruimte toegevoegd en worden functionele verbanden nagezien dan komt het erop neer dat de benedenverdieping en de gelijkvloerse verdieping wat oppervlakten betreft garant kunnen staan voor dat programma.

Vanaf de eerste verdieping kan er dan gewoond worden.

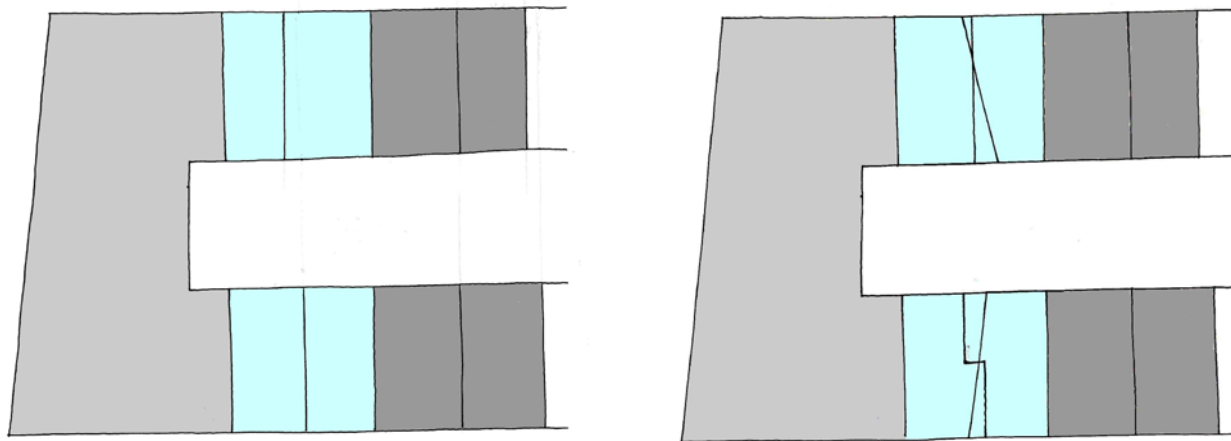
EEN OEFENING.



*Een oefening.*

Vele oefeningen. Maar deze bleef onder de aandacht.

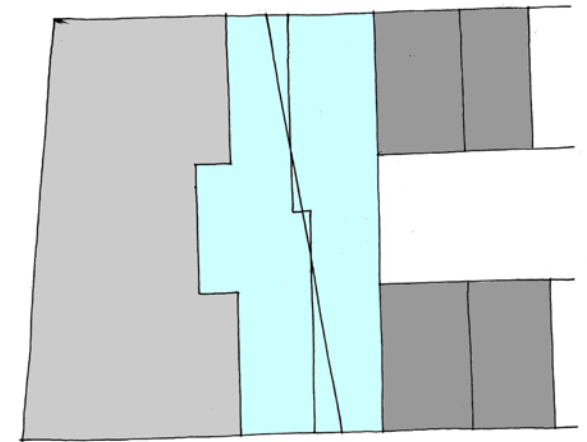
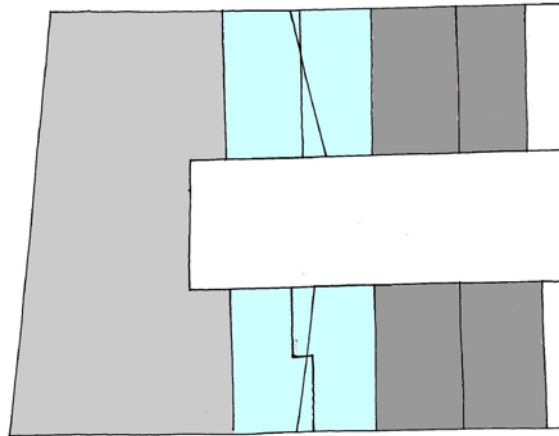
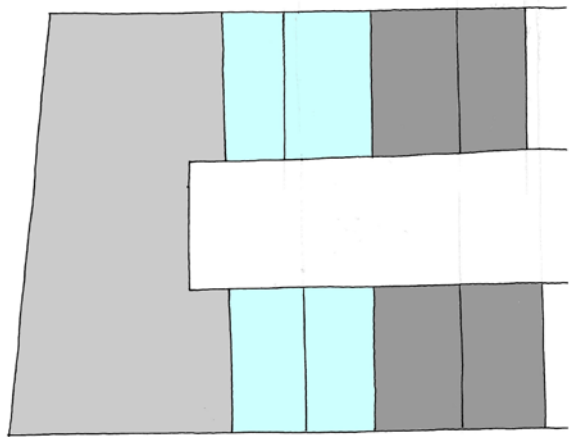




*Een oefening.*

Vele oefeningen. Maar deze bleef onder de aandacht.

Waar eerder een horizontale geleding wordt verwacht oefenen we op een verticale geleding. Wat levert dit op ?  
Het standaard woonmodel in de onmiddellijke buurt is de rijwoning. Met hier en daar appartementen. Of rijwoningen die appartementen of studio's werden.  
Onze aandacht gaat vooral naar het woonmodel van de doodlopende Lange Winkelhaakstraat.



*Een oefening.*

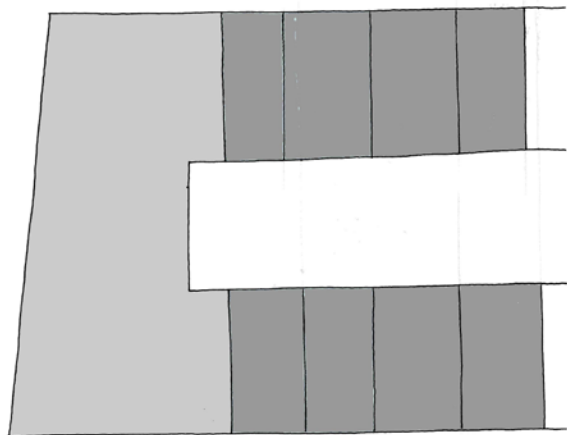
Vele oefeningen. Maar deze bleef onder de aandacht.

Waar eerder een horizontale geleding wordt verwacht oefenen we op een verticale geleding. Wat levert dit op ?  
Het standaard woonmodel in de onmiddellijke buurt is de rijwoning. Met hier en daar appartementen. Of rijwoningen die appartementen of studio's werden.  
Onze aandacht gaat vooral naar het woonmodel van de doodlopende lange Winkelhaakstraat. En woonontwikkeling in de Schaafstraat.

Voor de gelijkvloerse verdieping valt ook wat te zeggen over een ruimte verdeling die zich strekt tussen de Lange Winkelhaakstraat en Dambruggestraat. Zowel voor het designcentrum als voor het te voorziene programma van de commerciële ruimte.

We noemden deze oefening het 'verticaal model'.  
Er moet nog onderzocht worden waar en hoe die verticale lijn zich zal moeten positioneren.

Cruciaal zal zijn welke betekenis deze verticale lijn zal kunnen krijgen en waar deze juist zal moeten worden gepositioneerd.  
En of deze opdeling ook betekenis kan of moet hebben op de lagere bouwlagen.



### *Wonen en werken in de buurt.*

Wetende dat de gelijkvloerse en benedenverdieping bezet zijn, kan er gewoond worden vanaf de eerste verdieping.

Wanneer het verticale model wordt toegepast kunnen 4 woonheden worden voorzien. Respectabele grote en met eigen buitenruimte. Geen appartement. Maar eerder een rijwoning met eigen buiten.

Algauw noemden we dit een verticaal appartement. We zoeken achter een meer hedendaags model van de rijwoning. Een model dat zou kunnen voldoen aan de moderne behoeften.

Een model dat rekening houdt met de moderne behoefte. Dat is bijvoorbeeld ook een plek voorzien waar kan worden 'thuis gewerkt'.

En dat straks nog verder kan worden uitgewerkt naar een model waarin misschien wel één verdieping een atelier kan krijgen. Misschien wordt dit wel de woning voor de 'grow-ups' uit de Winkelhaak. Weg uit huis en toch dichtbij.

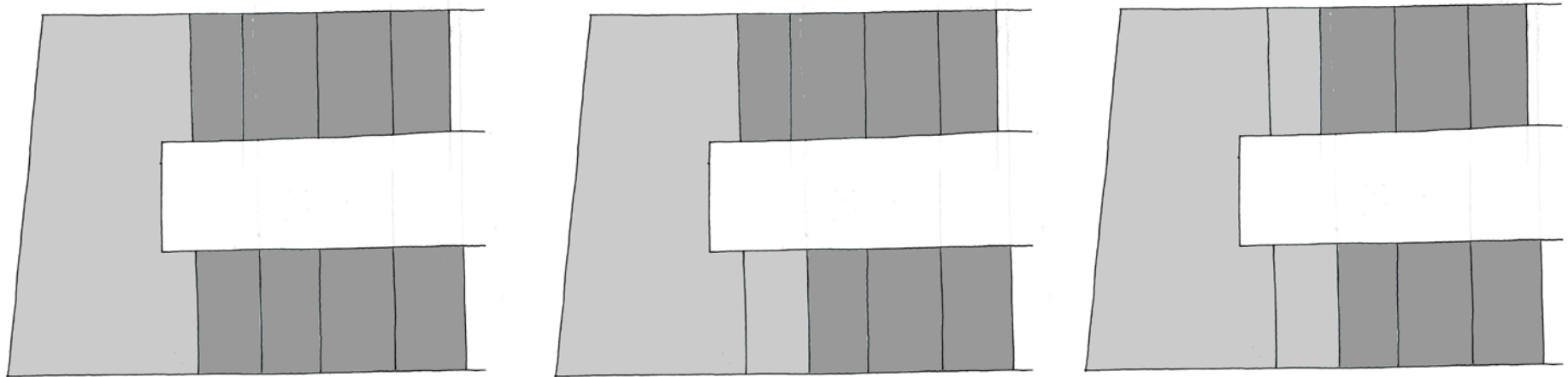
We komen hier straks op terug.



*De Winkelhaak fase 3.*

Hoewel de opdrachtbrief opgeeft dat wooneenheden bestemd zijn voor de verkoop kan met het idee gespeeld worden om de verticale appartementen die gelegen zijn langs het Designcenter in een eerste fase toch te huur aan te bieden zodat een mogelijke uitbreiding van de Winkelhaak - we dromen een fase 3 - later ook verticaal kan gebeuren.

Dat maakt dat dan die uitbreiding gelijkmatig verloopt over alle verdiepingen. Door aangename zichtlijnen ontstaat een groot gevoel van samenhang en interactie.



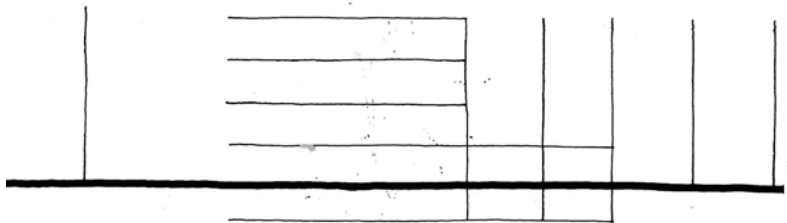
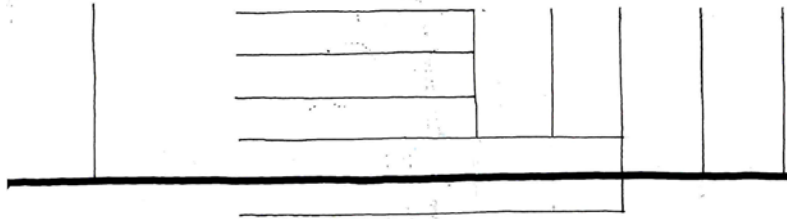
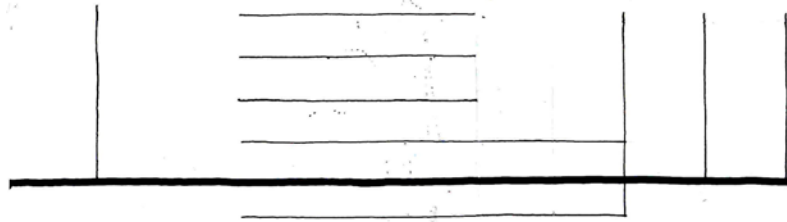
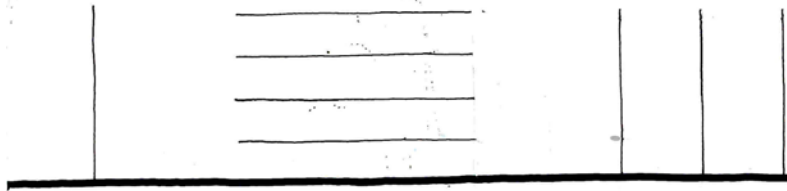
### *De Winkelhaak fase 3.*

Hoewel de opdrachtbrief opgeeft dat wooneenheden bestemd zijn voor de verkoop kan met het idee gespeeld worden om de verticale appartementen die gelegen zijn langs het Designcenter in een eerste fase toch te huur aan te bieden zodat een mogelijke uitbreiding van de Winkelhaak, we dromen een fase 3, later ook verticaal kan gebeuren.

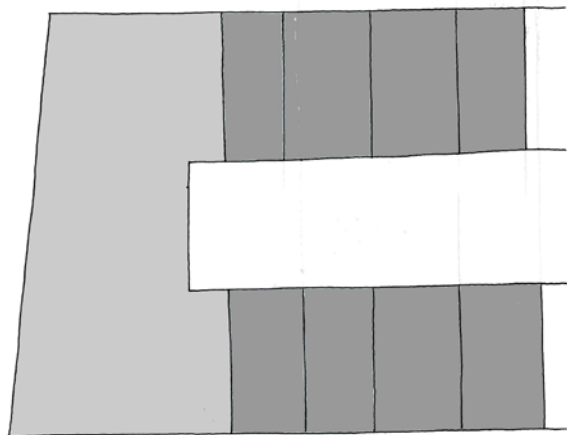
Dat maakt dat dan die uitbreiding gelijkmatig verloopt over alle verdiepingen. Door aangename zichtlijnen ontstaat een groot gevoel van samenhang en interactie.

Daarmee wordt de ambitie van de eerste fase verder gezet. Ook worden de functionele kernen van de eerste fase optimaal benut en krijgen deze een centrale positie in de distributie en circulatie. De voorziene doorbraken kunnen dan uiteindelijk gebeuren. Het zou anders zijn moest later fase 3 zich horizontaal uitbreiden.

Om over na te denken.



*Nog even nazien in snede.*

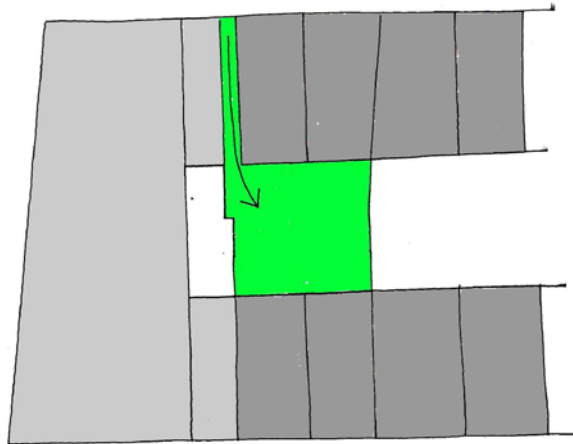


*Wonen boven de winkel(haak).*

Bij wonen boven winkels is de bereikbaarheid een vraagstuk.

Meestal drukt een zogenaamde 'circulatiekern' door tot op het gelijkvloers. Een trap en een lift, en ook nog de verticale kokers. Eigenlijk niet altijd zo aangenaam binnenkomen. En ook niet altijd zo praktisch op het gelijkvloers.

Een trap en een lift zijn ook niet zo onmiddellijk wat wordt verwacht bij dit woningmodel.



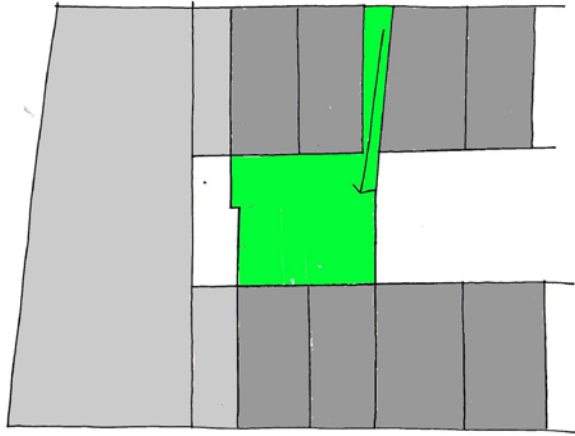
*Wonen boven de winkel(haak). Een nieuw maaiveld.*

Gezien de kwantiteit aan programma zal op de gelijkvloers op het eerste zicht geen open ruimte mogelijk zijn. Er kan worden nagedacht over de uitwerking van de open buitenruimte tussen de woonunits als nieuw maaiveld. Als het ware een nieuw gelijkvloers.

Maar dan moet dat 'nieuwe gelijkvloers' op een evidente wijze kunnen bereikt worden. Alsof het aansluit bij de straat. Een trap en lift zijn daarbij niet onmiddellijk de juiste instrumenten.

Een oefening met hellingen en Italiaanse 'slappe' trappen. En het kan. Langs de Lange Winkelhaakstraat; en langs de Dambruggestraat.





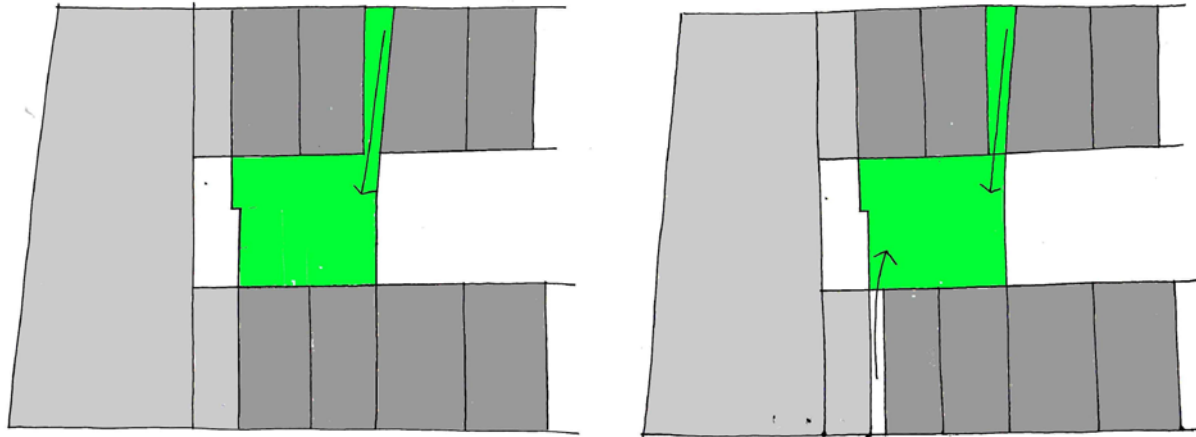
*Wonen boven de winkel(haak). Een nieuw maaiveld.*

Gezien de kwantiteit aan programma op de gelijkvloers op het eerste zicht geen openruimte mogelijk zal zijn, kan worden nagedacht over de uitwerking van de openbuitenruimte tussen de woonunits als nieuw maaiveld. Als het ware een nieuw gelijkvloers.

Maar dan moet dat nieuwe gelijkvloers op een evidente wijze kunnen worden bereikt. Alsof het aansluit bij de straat. Een trap en lift zijn daarbij niet onmiddellijk de juiste instrumenten.

Een oefening met hellingen en Italiaanse 'slappe' trappen. En het kan. Langs de Lange Winkelhaakstraat; en langs de Dambruggestraat.

Langs de Lange Winkelhaakstraat kunnen we gebruik maken van een decalage van het terrein. Dit laat toe om een volledige snede te maken. Doorzicht naar het nieuwe maaiveld



*Wonen boven de winkel(haak). Een nieuw maaiveld.*

Gezien de kwantiteit aan programma op de gelijkvloers op het eerste zicht geen openruimte mogelijk zal zijn, kan worden nagedacht over de uitwerking van de openbuitenruimte tussen de woonunits als nieuw maaiveld. Als het ware een nieuw gelijkvloers.

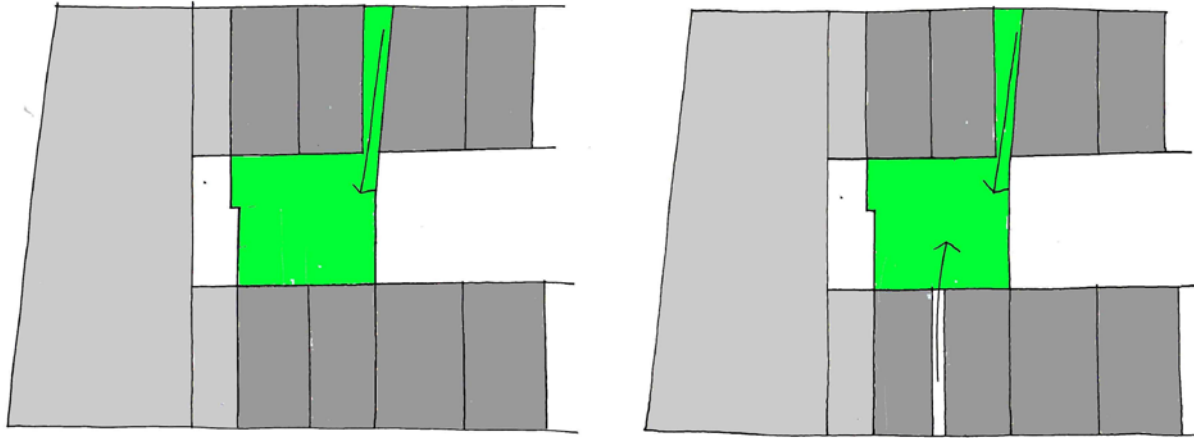
Maar dan moet dat nieuwe gelijkvloers op een evidente wijze kunnen worden bereikt. Alsof het aansluit bij de straat. Een trap en lift zijn daarbij niet onmiddellijk de juiste instrumenten.

Een oefening met hellingen en Italiaanse 'slappe' trappen. En het kan. Langs de Lange Winkelhaakstraat; en langs de Dambruggestraat.

Langs de Lange Winkelhaakstraat kunnen we gebruik maken van een decalage van het terrein. Dit laat toe om een volledige snede te maken. Doorzicht naar het nieuwe maaiveld.

Langs de Dambruggestraat is het anders. Het is ook een ander type straat dan de Lange Winkelhaakstraat. De Lange Winkelhaakstraat mondt uit in een quasi 'beluik'. Het is naar het einde toe een quasi private straat. Kijken we ook naar het project van de Schaafstraat dan zien we ook daar een ontwikkeling van wonen rond een semi-publieke / semi-private ruimte.

De Dambruggestraat is een 'echte straat'. Ze neigt hier naar de winkelstraat. De Dambruggestraat is veel publieker en helemaal niet zo als de Lange Winkelhaakstraat.



*Wonen boven de winkel(haak). Een nieuw maaiveld.*

Gezien de kwantiteit aan programma op de gelijkvloers op het eerste zicht geen openruimte mogelijk zal zijn, kan worden nagedacht over de uitwerking van de openbuitenruimte tussen de woonunits als nieuw maaiveld. Als het ware een nieuw gelijkvloers.

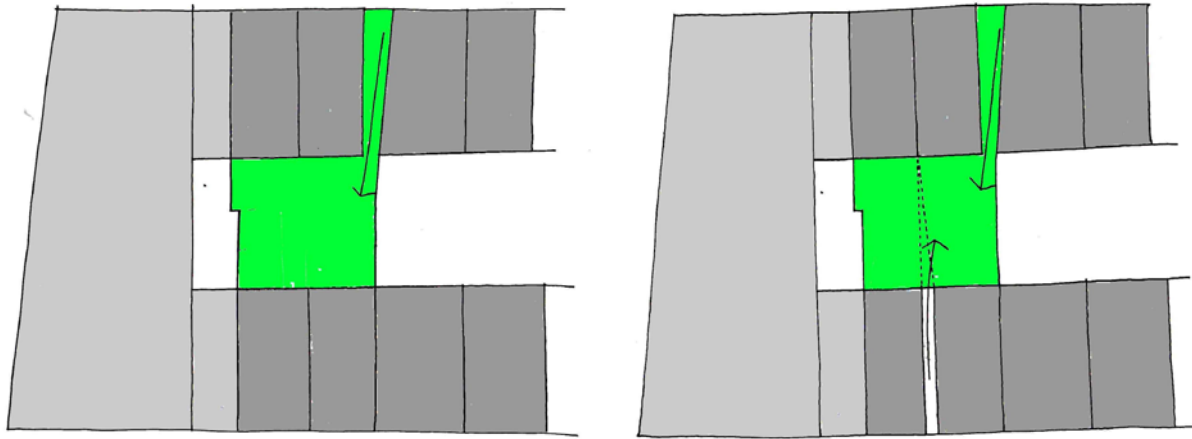
Maar dan moet dat nieuwe gelijkvloers op een evidente wijze kunnen worden bereikt. Alsof het aansluit bij de straat. Een trap en lift zijn daarbij niet onmiddellijk de juiste instrumenten.

Een oefening met hellingen en Italiaanse 'slappe' trappen. En het kan. Langs de Lange Winkelhaakstraat; en langs de Dambruggestraat.

Langs de Lange Winkelhaakstraat kunnen we gebruik maken van een decalage van het terrein. Dit laat toe om een volledige snede te maken. Doorzicht naar het nieuwe maaiveld.

Langs de Dambruggestraat is het anders. Het is ook een ander type straat dan de Lange Winkelhaakstraat. De Lange Winkelhaakstraat mondt uit in een quasi 'beluik'. Het is naar het einde toe een quasi private straat. Kijken we ook naar het project van de Schaafstraat dan zien we ook daar een ontwikkeling van wonen rond een semi-publieke / semi-private ruimte.

De Dambruggestraat is een 'echte straat'. Ze neigt hier naar de winkelstraat. De Dambruggestraat is veel publieker en helemaal niet zo als de Lange Winkelhaakstraat. Een volledige verticale snede in het bouwblok lijkt hier niet nodig. Kan ook niet echt wegens de beschikbare gevellengte.



*Wonen boven de winkel(haak). Een nieuw maaiveld.*

Door de slappe trappen kan het maaiveld op een evidente manier bereikt worden. De fiets en kinderkoets kunnen mee na boven.

Het nieuwe maaiveld en het zachte bereik ervan maakt dat de woningen maximum drie verdiepingen kennen. Eigenlijk, vanaf dat nieuwe maaiveld gezien, een gelijkvloers en een paar verdiepingen. Geen lift meer nodig. Een eigen interne en intieme verbinding.

De voordeur is nu op dat nieuwe maaiveld.

We hebben nu niet alleen meer een voorgevel in de respectievelijke straten. Maar ook een nieuwe voorgevel op ons nieuwe maaiveld.

Globaal houden we ook de lijn van de achtergevel op de lijn van de patio van de Winkelhaak. Dat is wederzijds goed. De achterbouwlijnen dichter op elkaar laten naderen maakt dat de open ruimte tussen de woonunits en de Winkelhaak dichtslibt. Dat kunnen we vandaag ter plaatse zien.

Maar ook, en dat onderzoeken we straks bij de ontwikkeling van de woonunits, mag enige diversiteit wel. Dat geeft identiteit.

Het nieuwe maaiveld is nu geïntegreerd in de omgeving. De toegangen aan elke straat doen dit telkens op hun specifieke manier.



*Wonen boven de winkel(haak). Een nieuw maaiveld.*

Het nieuwe maaiveld spreekt tot de verbeelding.

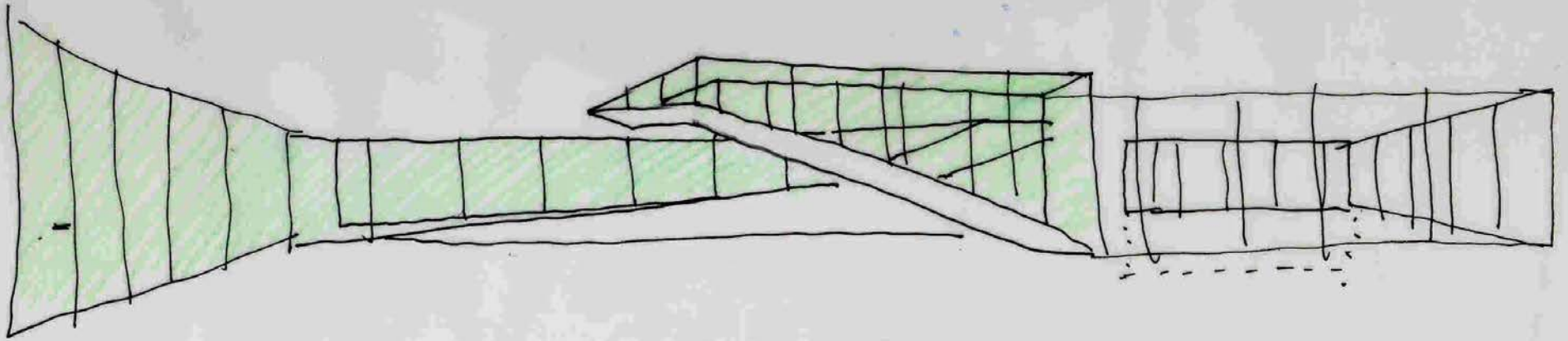
Krijgen de woningen straks twee voorgevels: in de straat en op dit maaiveld ?

Kan het worden aangewend als verder model voor dit bouwblok?

Mag het vergeleken worden met de uitlopende Lange Winkelhaakstraat?

Kan dit maaiveld ook wat betekenen voor het gelijkvloers ?

Allemaal vragen die motiveren om deze oefening verder te preciseren.



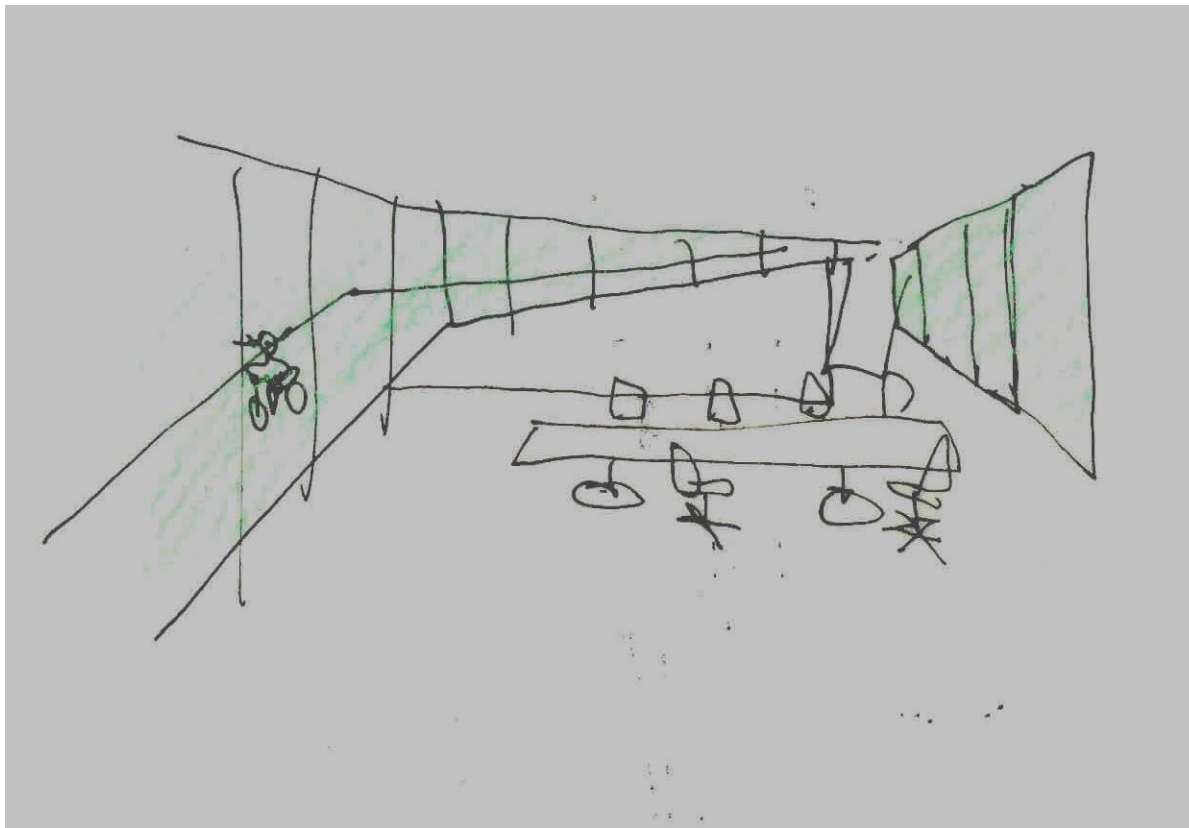
*Het nieuwe maaiveld op het gelijkvloers. Het programma van de Winkelhaak strekt zich uit.*

Een intentieschets.

De slappe trappen drukken door naar het gelijkvloers. Het maaiveld plooit naar beneden.

Op deze manier kan een interessante interactie ontstaan.

Doorzicht en licht verbinden het gelijkvloerse met het nieuwe maaiveld en met wat erboven gebeurt.



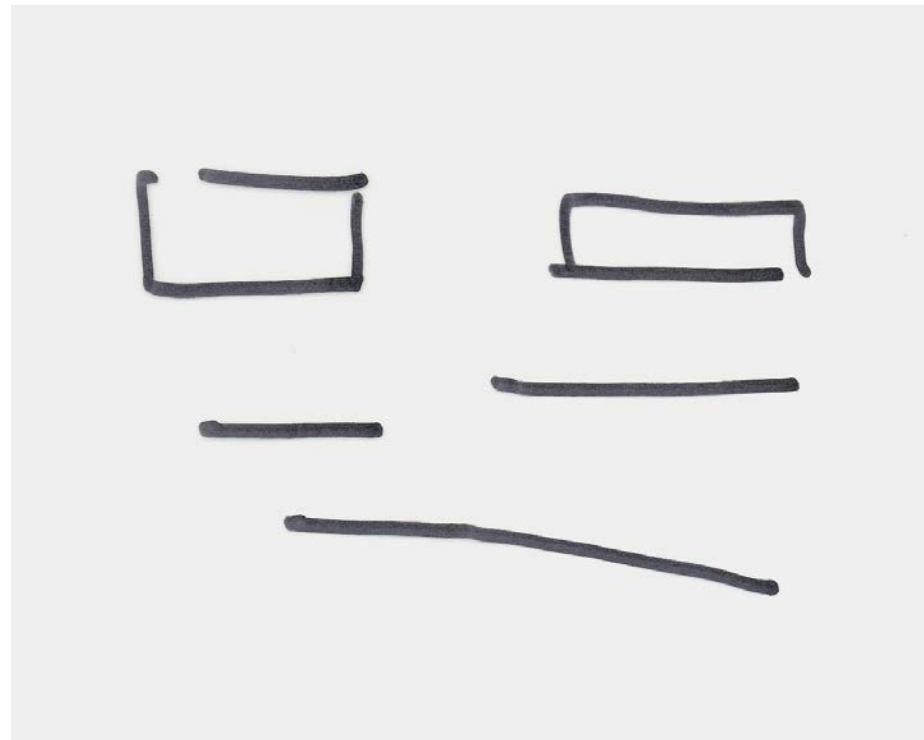
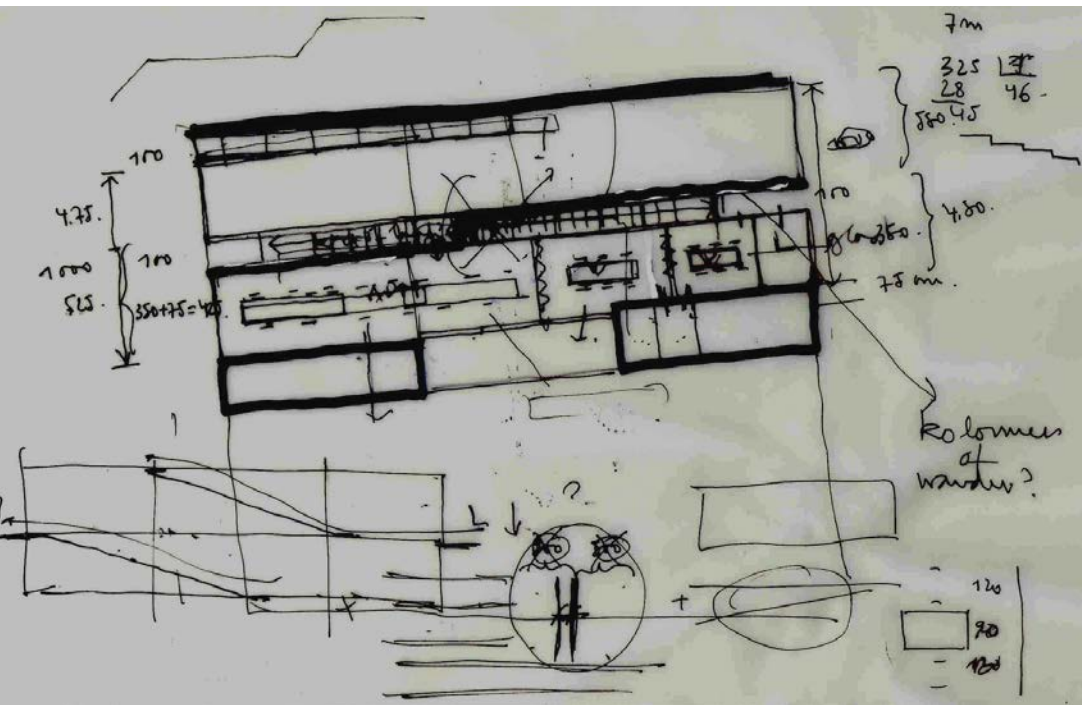
*Het nieuwe maaiveld op het gelijkvloers. Het programma van de Winkelhaak strekt zich uit.*

Een intentieschets.

De slappe trappen drukken door naar het gelijkvloers. Het maaiveld plooit naar beneden.

Op deze manier kan een interessante interactie ontstaan.

Doorzicht en licht verbinden het gelijkvloerse met het nieuwe maaiveld en met wat erboven gebeurt.



*Het nieuwe maaiveld op het gelijkvloers. Het programma van de Winkelhaak strekt zich uit.*

Een intentieschets.

De slappe trappen drukken door naar het gelijkvloers. Het maaiveld plooit naar beneden.

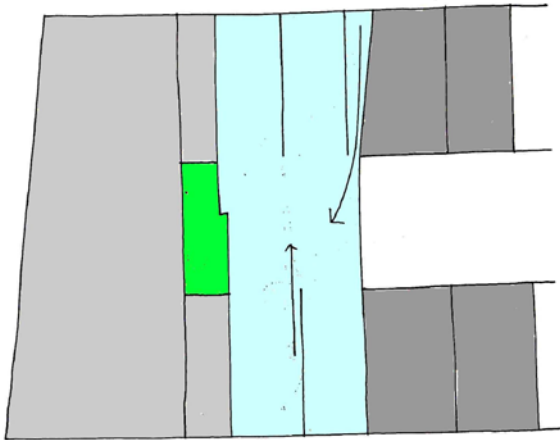
Op deze manier kan een interessante interactie ontstaan.

Doorzicht en licht verbinden het gelijkvloerse met het nieuwe maaiveld en wat erboven gebeurt.

Als deze plooiën dan ook nog juist in plan kunnen gepositioneerd worden, kunnen deze helpen bij de ruimtelijke organisatie van het gelijkvloers. Dat zou goed zijn.

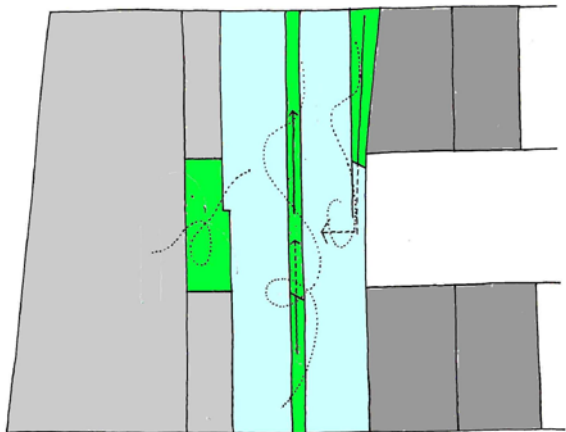
De decalages die terug te vinden zijn op het terrein helpen daarbij: het verloop van de mandelige aan de kant van de winkelhaak ( de verticale kokers en de patio ), de decalage van de mandelige aan de andere kant.





*Het nieuwe maaiveld op het gelijkvloers. Het programma van de Winkelhaak strekt zich uit.*

De mandelige muren en de slappe trappen drukken door.



*Het nieuwe maaiveld op het gelijkvloers. Het programma van de Winkelhaak strekt zich uit.*

De mandelige muren en de slappe trappen drukken door.

We werken deze verder uit. Als open buitenruimte.

Als grens tussen de Winkelhaak en de commerciële ruimte.

Maar door deze grens transparant te houden - glas dus - is het evengoed een verbinding. Visueel. En dus 'samenhoren'.



*Het nieuwe maaiveld op het gelijkvloers. Het programma van de Winkelhaak strekt zich uit.*

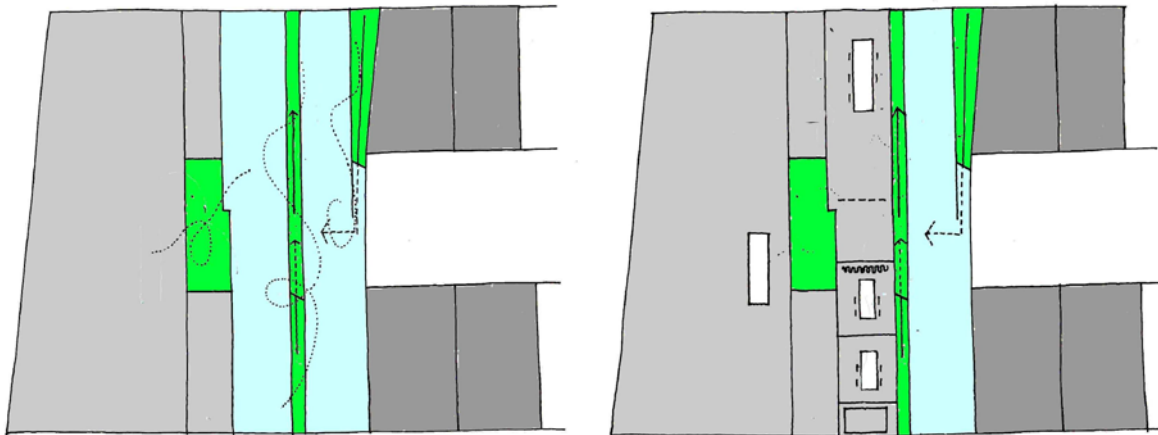
De mandelige muren en de slappe trappen drukken door.

We werken deze verder uit. Als open buitenruimte.

Als grens tussen de Winkelhaak en de commerciële ruimte.

Maar door deze grens transparant te houden - glas dus - is het evengoed een verbinding. Visueel. En dus 'samenhoren'.

Het programma van fase 2 van de Winkelhaak strekt zich uit van de Dambruggestraat tot de Lange Winkelhaakstraat: de goederenlift, de vergaderzalen en de administratie.



*Het nieuwe maaiveld op het gelijkvloers. Het programma van de Winkelhaak strekt zich uit.*

De mandelige muren en de slappe trappen drukken door.

We werken deze verder uit. Als open buitenruimte.

Als grens tussen de Winkelhaak en de commerciële ruimte.

Maar door deze grens transparant te houden - glas dus - is het evengoed een verbinding. Visueel. En dus 'samenhoren'.

Het programma van fase 2 van de Winkelhaak strekt zich uit van de Dambruggestraat tot de Lange Winkelhaakstraat: de goederenlift, de vergaderzalen en de administratie.

Het programma is op die manier ook georganiseerd rondom de al bestaande patio van fase 1 van de Winkelhaak. Fase 1 en fase 2 organiseren zich samen rond deze patio. De patio is nu niet alleen meer een kijkgdoos aan de rand van fase 1; maar is nu ook een centrale ruimte.



*Het nieuwe maaiveld op het gelijkvloers. Het programma van de Winkelhaak strekt zich uit.*

De mandelige muren en de slappe trappen drukken door.

We werken deze verder uit. Als open buitenruimte.

Als grens tussen de Winkelhaak en de commerciële ruimte.

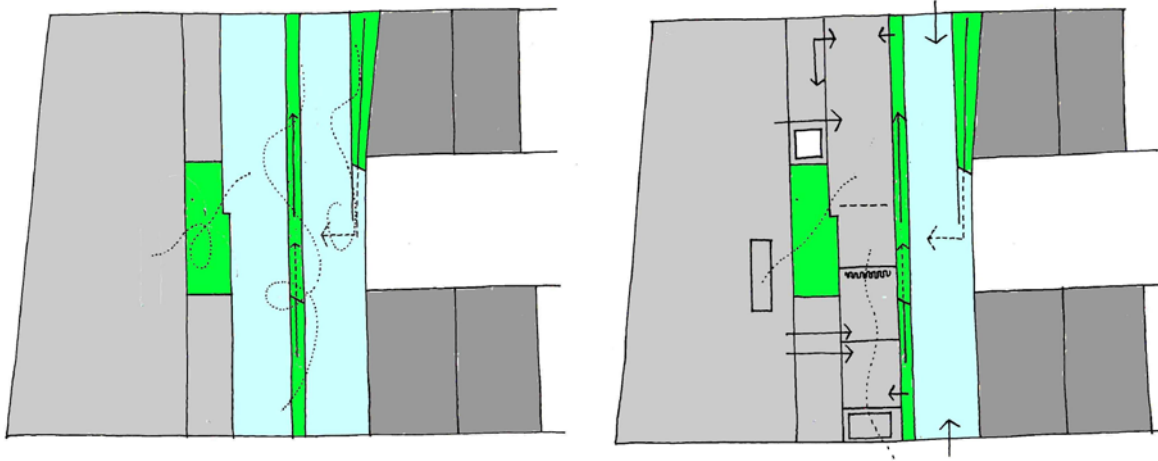
Maar door deze grens transparant te houden - glas dus - is het evengoed een verbinding. Visueel. En dus 'samenhoren'.

Het programma van fase 2 van de Winkelhaak strekt zich uit van de Dambruggestraat tot de Lange Winkelhaakstraat: de goederenlift, de vergaderzalen en de administratie.

Het programma is op die manier ook georganiseerd rondom de al bestaande patio van fase 1 van de Winkelhaak. Fase 1 en fase 2 organiseren zich samen rond deze patio. De patio is nu niet alleen meer een kijksdoos aan de rand van fase 1; maar is nu ook een centrale ruimte.

Langs de doorbraak aan de lift wordt de administratie verbonden met fase 1. De patio geeft visuele verbinding met de balie. De lift zit dichtbij. We kunnen direct naar boven en beneden. Ook met de trap - mits een kleine extra doorbraak-. Of via de brandtrap.

Langs de andere doorbraak worden de vergaderzalen bereikt. En de vergaderzalen zijn ook langs de buitenzijde aan de Dambruggestraat te bereiken.



*Het nieuwe maaiveld op het gelijkvloers. Het programma van de Winkelhaak strekt zich uit.*

De mandelige muren en de slappe trappen drukken door.

We werken deze verder uit. Als open buitenruimte.

Als grens tussen de Winkelhaak en de commerciële ruimte.

Maar door deze grens transparant te houden - glas dus - is het evengoed een verbinding. Visueel. En dus 'samenhoren'.

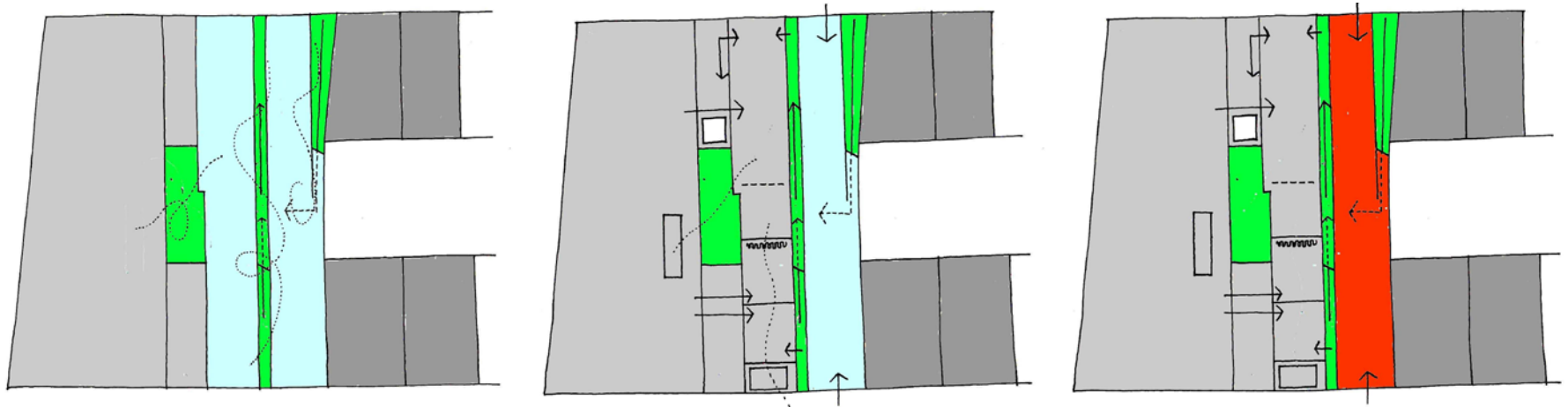
Het programma van de fase 2 van de Winkelhaak strekt zich uit van Dambruggestraat tot de Lange Winkelhaakstraat: de goederenlift, de vergaderzalen en de administratie.

Het programma is op die manier ook georganiseerd rondom de al bestaande patio van de fase 1 van de Winkelhaak. Fase 1 en fase 2 organiseren zich samen rond deze patio. De patio is niet alleen meer een kijkdoos aan de rand van fase 1; maar is nu een centrale ruimte.

Langs de doorbraak aan de lift wordt de administratie verbonden met de fase 1. De patio geeft visuele verbinding met de balie. De lift zit dichtbij. We kunnen naar direct naar boven en beneden. Ook met de trap - mits een kleine extra doorbraak-. Of via de brandtrap.

Langs de andere doorbraak worden de vergaderzalen bereikt. En de vergaderzalen zijn ook langs de buitenzijde aan de Dambruggestraat te bereiken.

Alle scheidingswanden zijn transparant. Ook die van de goederlift. Die lift staat standby in de kelder. We kijken dan door de liftschacht naar de Dambruggestraat.



*Het nieuwe maaiveld op het gelijkvloers. Het programma van de Winkelhaak strekt zich uit.*

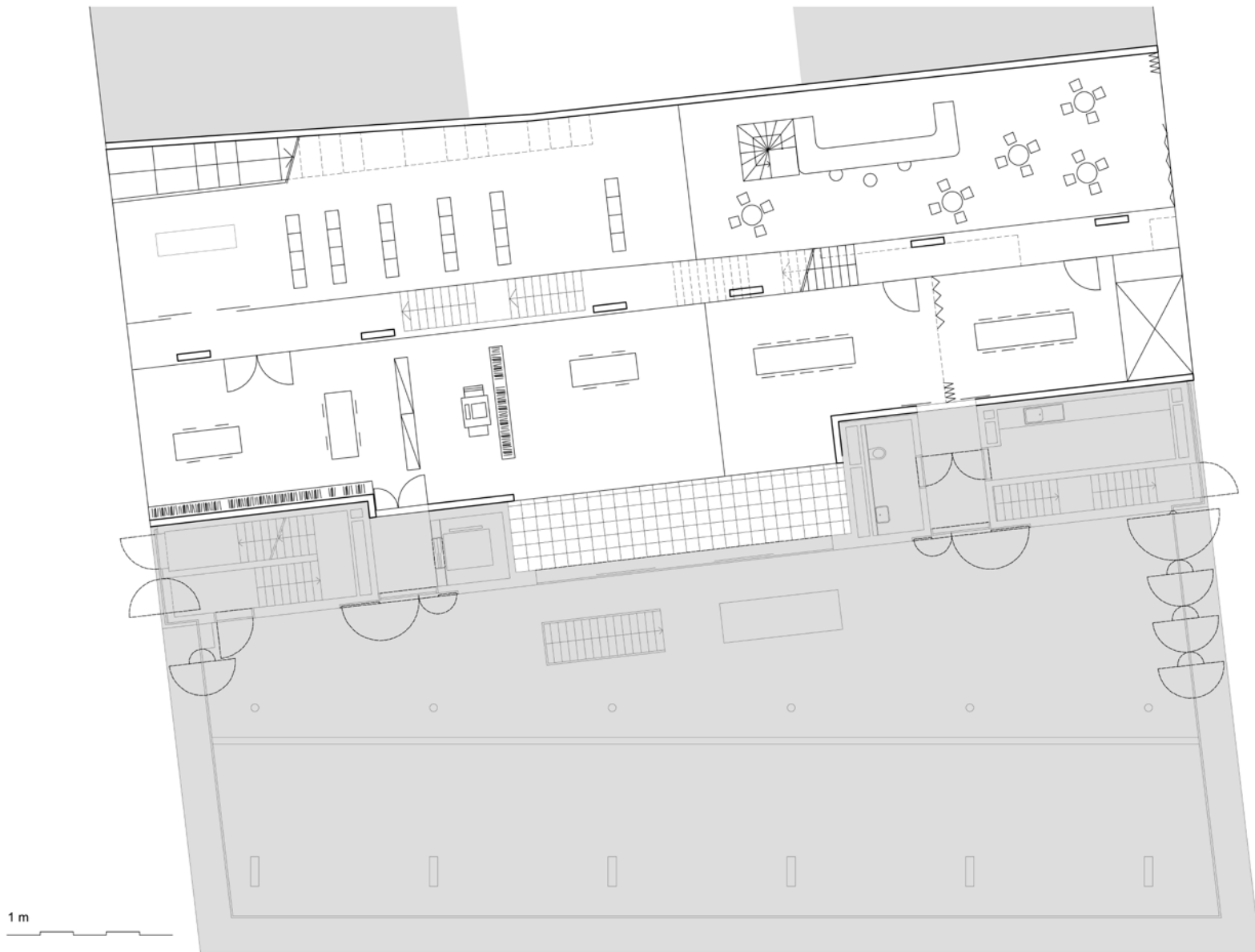
Ook de commerciële ruimte strekt zich uit van straat tot straat.

*Het nieuwe maaiveld op het gelijkvloers. Ambitie, duurzaamheid en flexibiliteit.*

Dit plan is flexibel. Zoals het is; maar ook voor de toekomst. De beide stroken, Winkelhaak en commerciële ruimte kunnen makkelijk met elkaar verbonden worden.

Alleen al door goede inplanting kan een duurzame situatie ontstaan. Een aangename werkplek rond een centrale buitenruimte. En net zoals fase 1 op het gelijkvloers zich aan alle kanten situeert in de straat gebeurt dit hier ook.

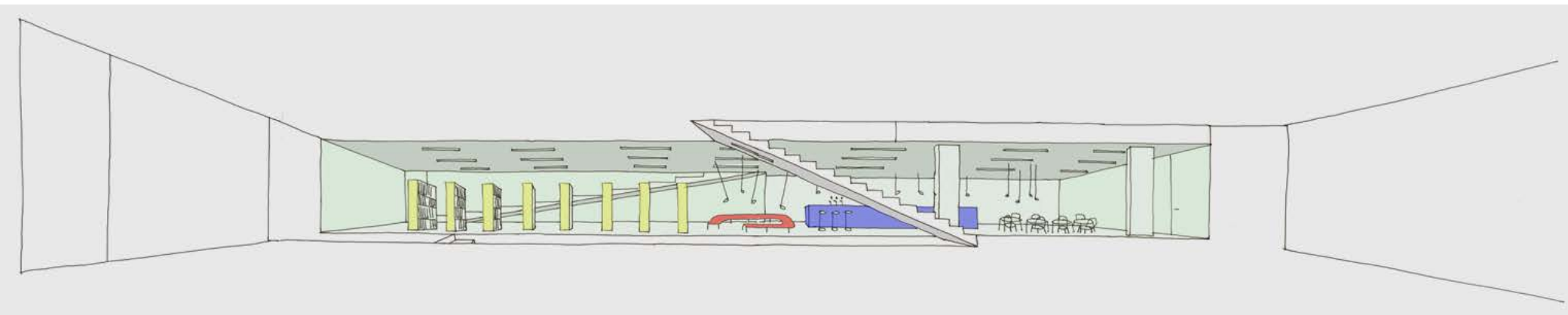
De structuur, de gevels gaan mee met fase 1. Kolommen en gladde vloerplaten.



Gelijkvloerse verdieplingsplan.

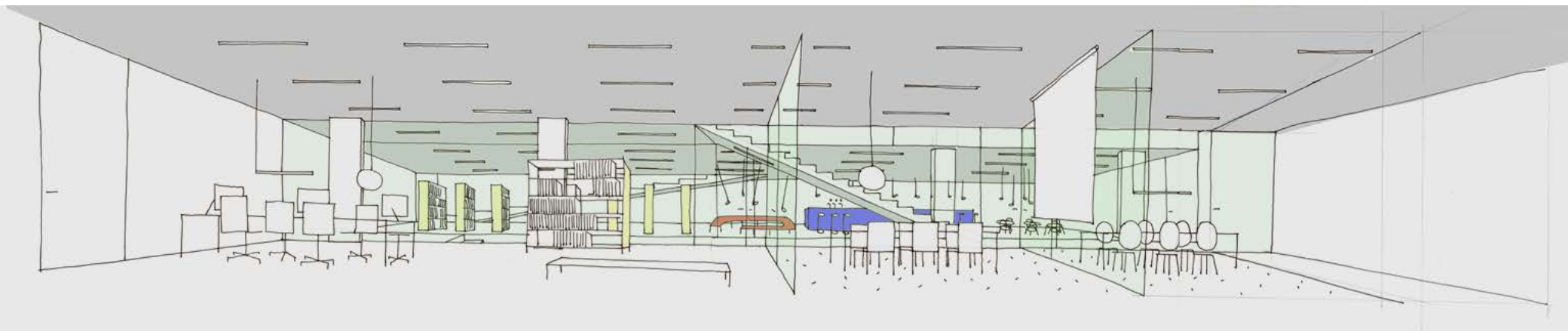


HOE ZIET DIT ER NU ALLEMAAL UIT



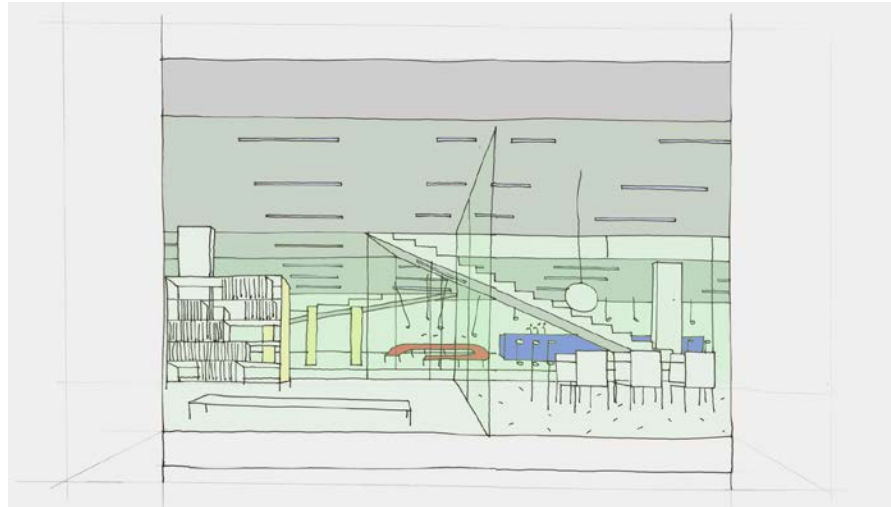
*Zicht op de commerciële ruimte.*

Een leescafé. Allicht met vakboeken...

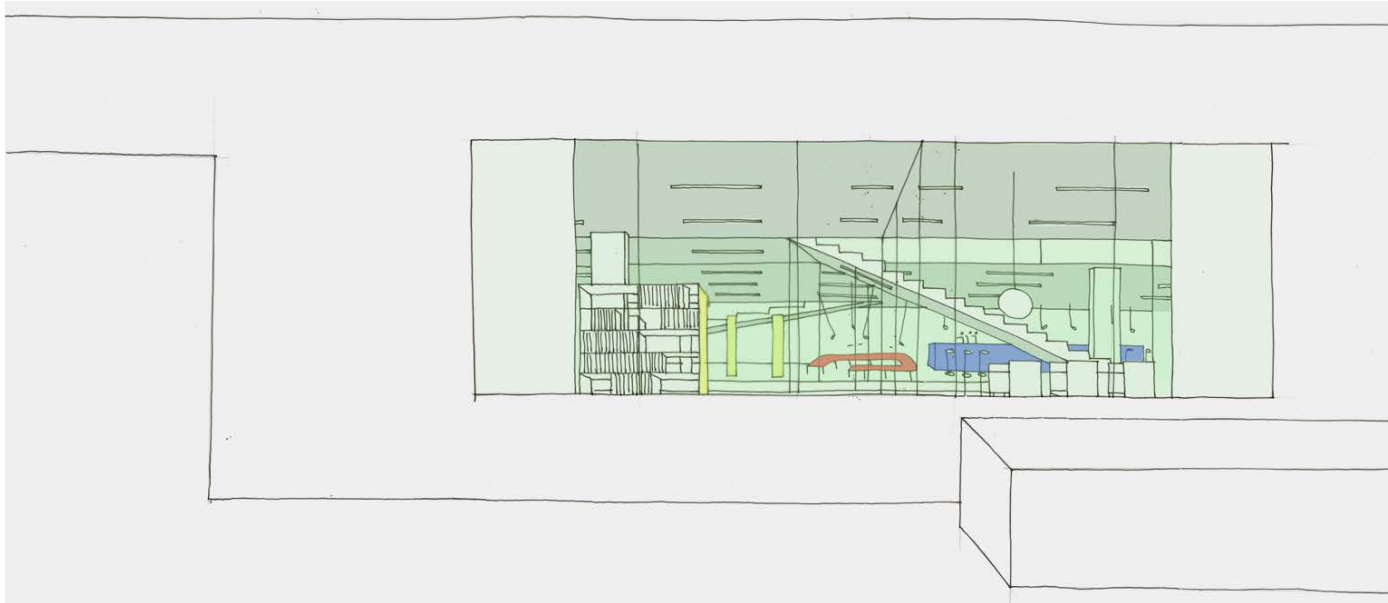


*Zicht op de Winkelhaak fase 2*

Van links naar rechts: administratieve ruimte, vergaderzalen en lift.



*Zicht op de Winkelhaak fase 2. Raam op de patio.*

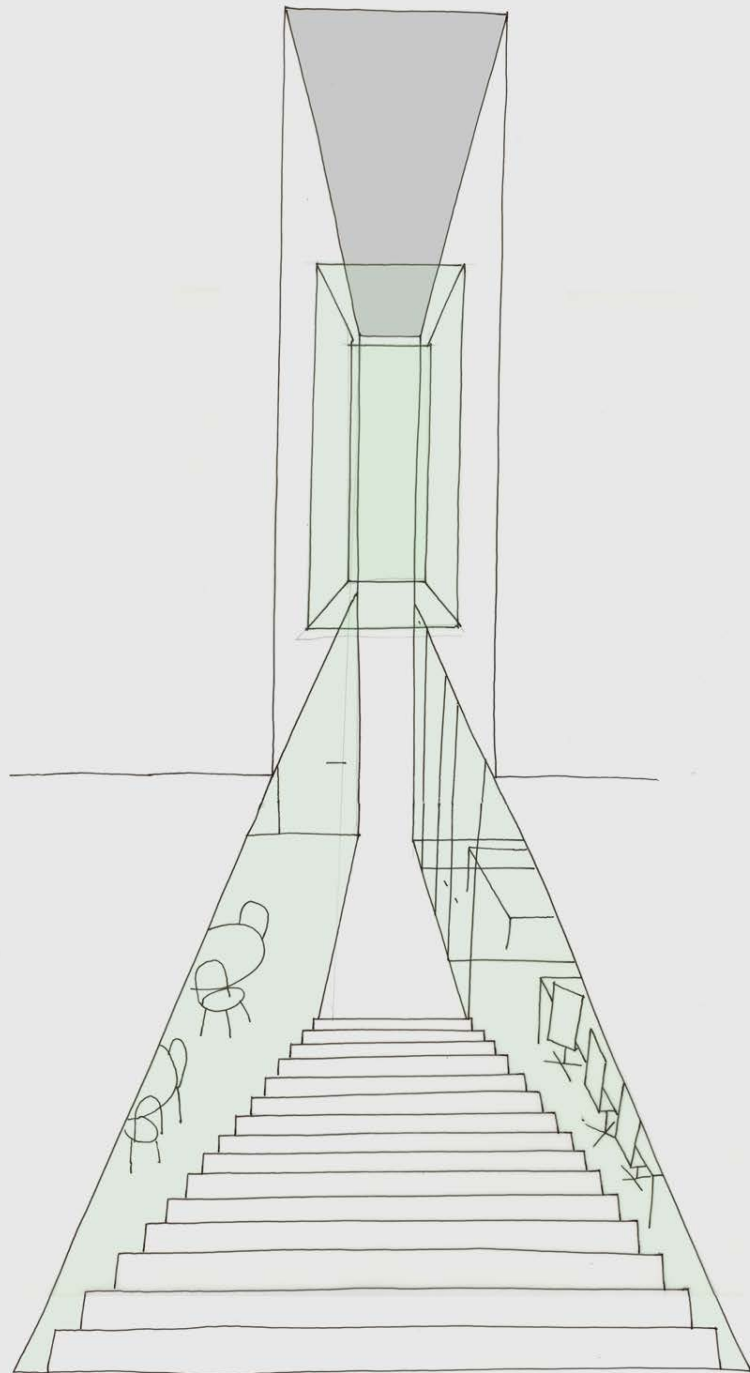


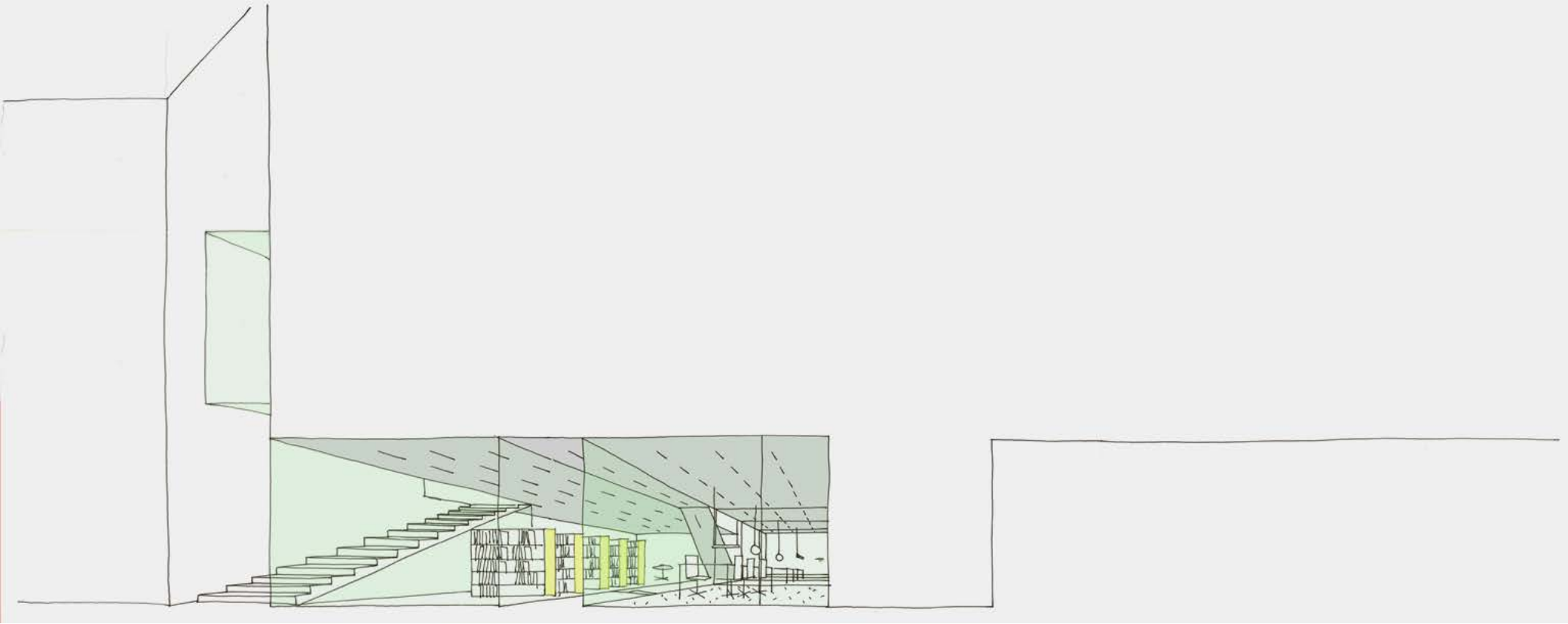
*Zicht op de Winkelhaak fase 2. Vanuit fase 1.*

*Zicht van op het nieuwe maaiveld naar de Lange Winkelhaakstraat*



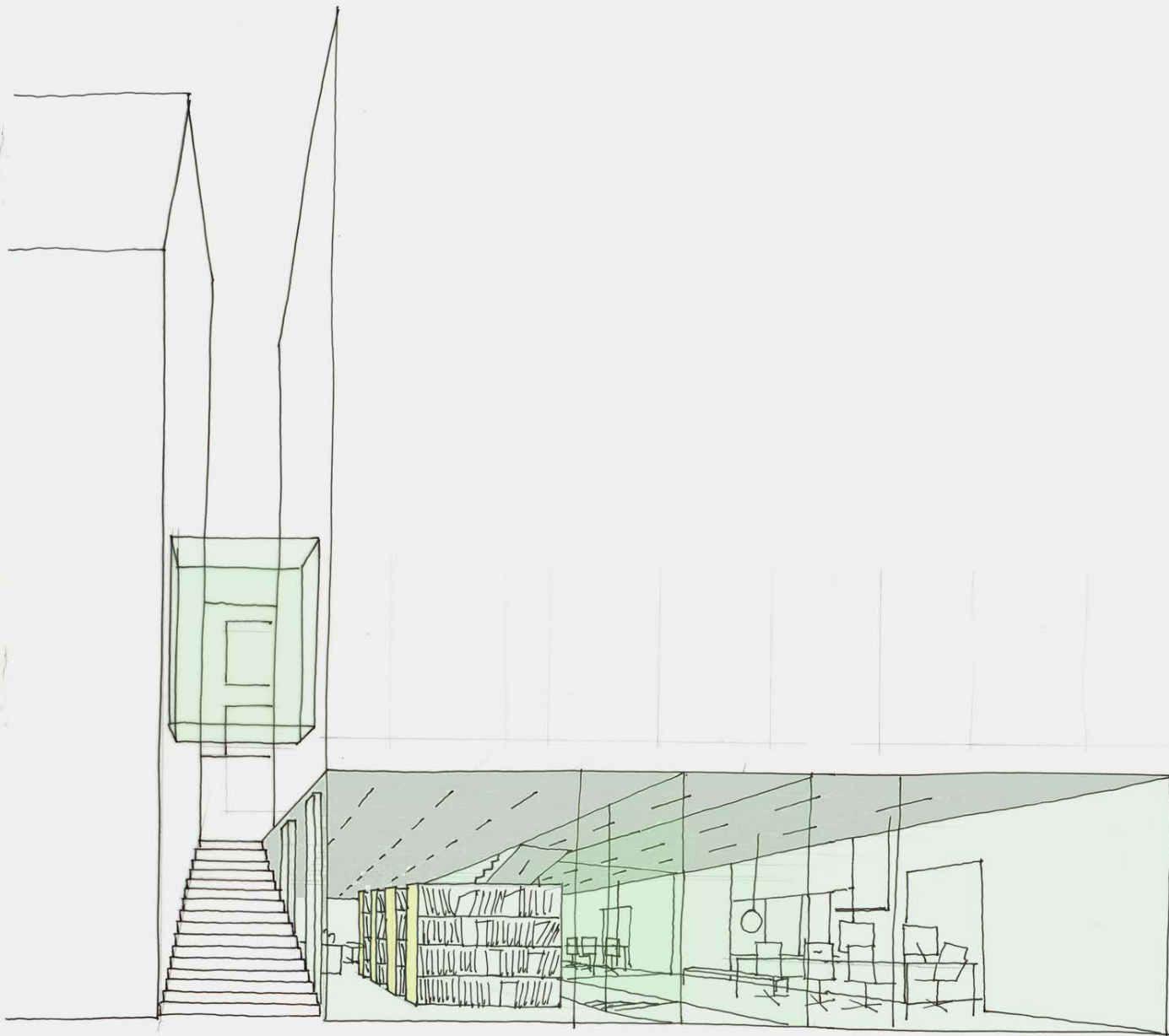
*Zicht van op het nieuwe maaiveld naar de Dambruggestraat*



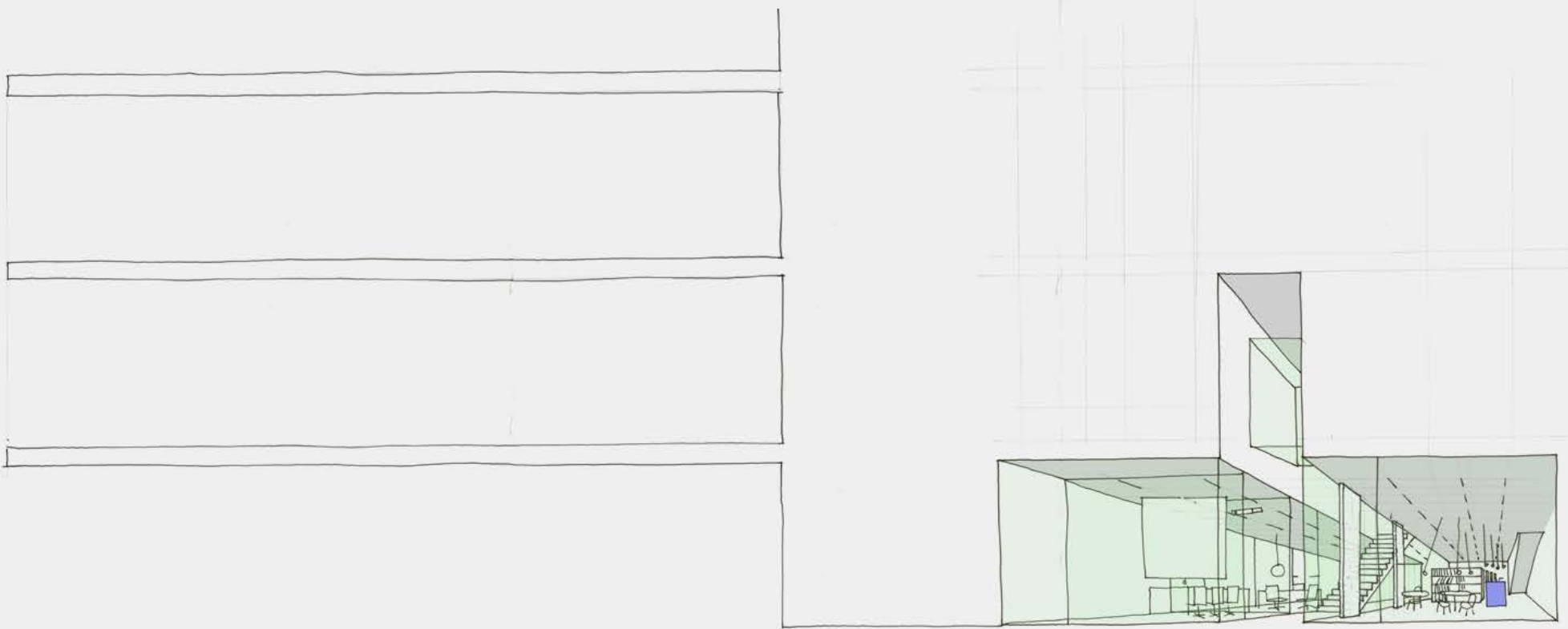


*Zicht vanuit de Lange Winkelhaakstraat.*

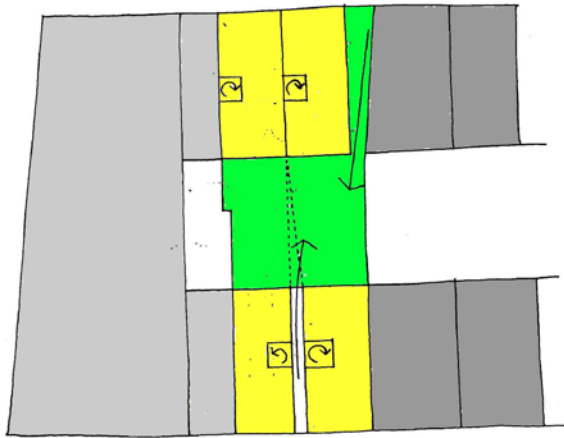




*Zicht vanuit de Lange Winkelhaakstraat.*

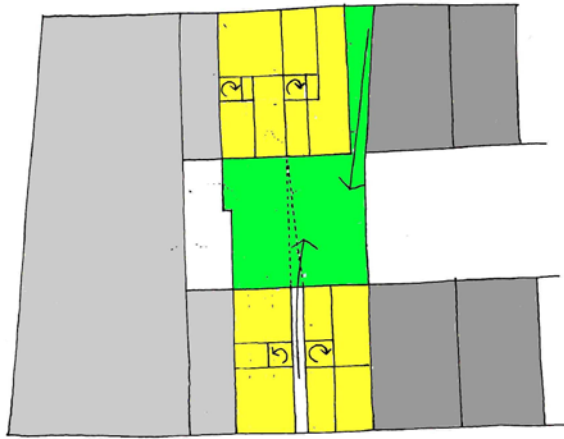


*Zicht vanuit de Dambruggestraat.*



*Het nieuwe maaiveld en de woningen.*

Toegang langs het nieuwe maaiveld. Een oefening om de trappen centraal te positioneren.



*Het nieuwe maaiveld en de woningen.*

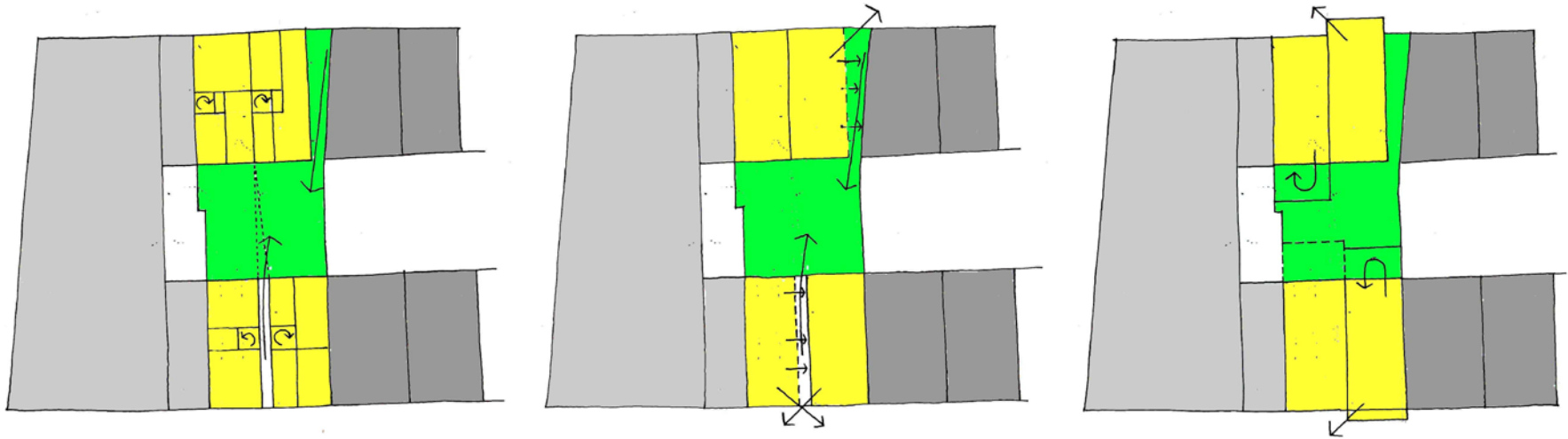
Toegang langs het nieuwe maaiveld. Een oefening om de trappen centraal te positioneren.  
Lichte wanden maken een flexibele invulling mogelijk.



*Het nieuwe maaiveld en de woningen.*

Toegang langs het nieuwe maaiveld. Een oefening om de trappen centraal te positioneren.  
Lichte wanden maken een flexibele invulling mogelijk.

Specifieke terreineigenschappen worden aangewend om specifieke eigenschappen aan de woningen te geven. Een extra gevel. Een open hoek.  
Deze specifieke eigenschappen spreken de flexibiliteit niet tegen maar geven deze een eigen identiteit en gevoel van situering.

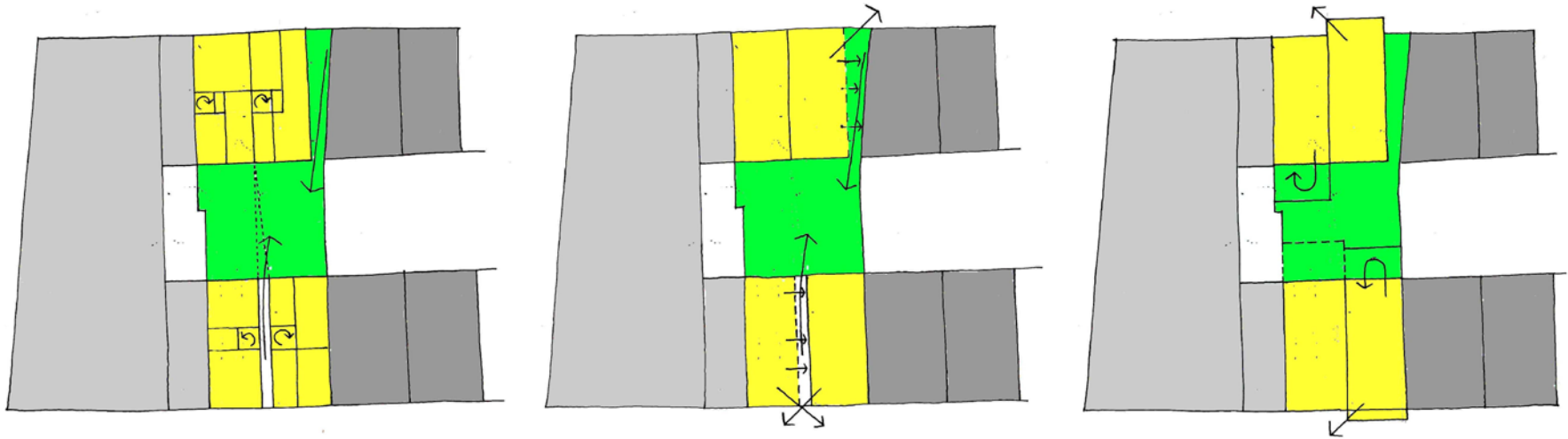


*Het nieuwe maaiveld en de woningen.*

Toegang langs het nieuwe maaiveld. Een oefening om de trappen centraal te positioneren.  
Lichte wanden maken een flexibele invulling mogelijk.

Specifieke terreineigenschappen worden aangewend om specifieke eigenschappen aan de woningen te geven. Een extra gevel. Een open hoek.  
Deze specifieke eigenschappen spreken de flexibiliteit niet tegen maar geven deze een eigen identiteit en gevoel van situering.

Specifieke toeëigeningen van maaiveld en omgeving; door kleine stadstuin, patio en erker. Hier verwijst het 'verticale appartement' naar de rijwoning.



*Het nieuwe maaiveld en de woningen. Ambitie, duurzaamheid en flexibiliteit.*

Uiteraard is de invulling van de woonunits flexibel.

En we bouwen eenvoudig. Vloerplaten in beton en mandeligen in beton. Goede inertie, goede akoestiek.

Uiteindelijk kan dan wel de absolute flexibiliteit worden bedacht per verdieping – geen mandeligen dus - ; maar de vraag is dat als deze woonunits te koop worden aangeboden of een dergelijke vereiste in de toekomst ooit dat vraagstuk van die flexibiliteit zal benut kunnen worden. Dat zou bijna alleen maar kunnen als alle woningen weer opnieuw op het zelfde moment op de markt zouden worden aangeboden. Wat zeer onwaarschijnlijk is.

We zijn er ook van overtuigd dat deze verticale appartementen een aantal meerwaarden bieden wat maakt dat ze op zich duurzaam zijn. Een grote woonkwaliteit geeft een hogere duurzaamheid. Het nieuwe maaiveld, het wonen over verdiepingen, meerdere gevels, patio's en dergelijke zijn een paar van die voordelen.

Zuinig bouwen – geen dure overspanningen, balken en kolommen -; zuinige uitrusting & uitbating – geen lift-, helderheid, mogelijke vrije invulling of functionele wijzigingen zijn hier ook opnieuw weer deel van de ambitie.



Eerste verdieping.

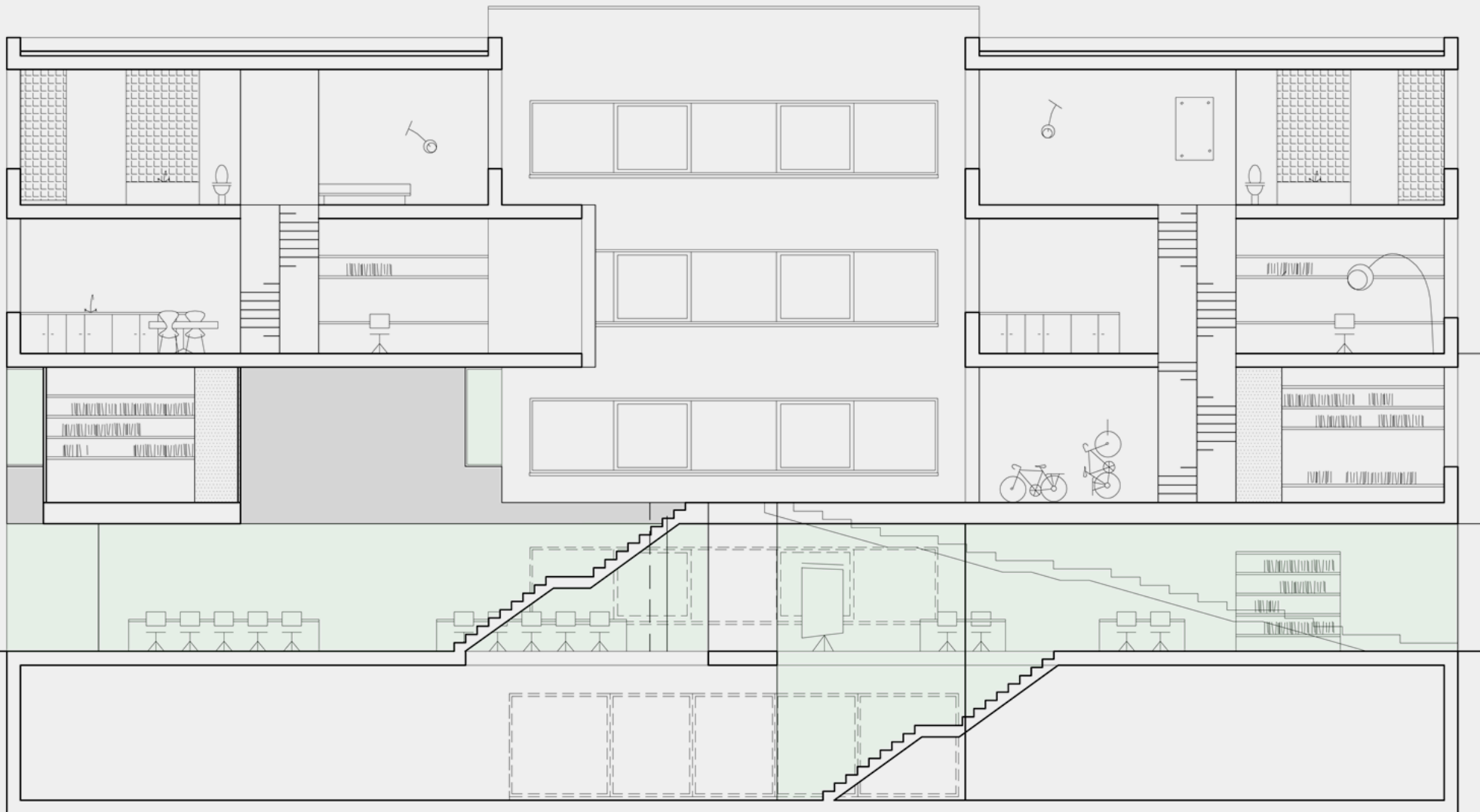


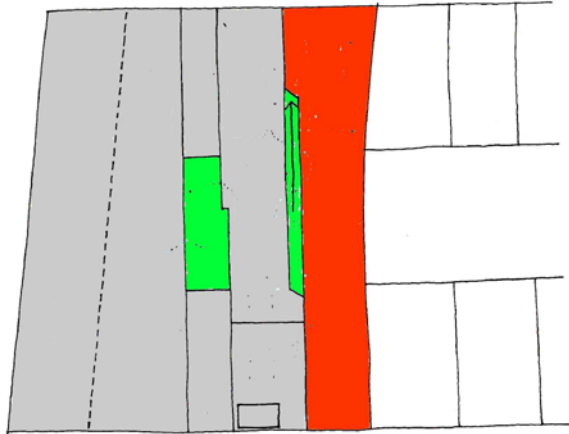


Tweede verdieping.



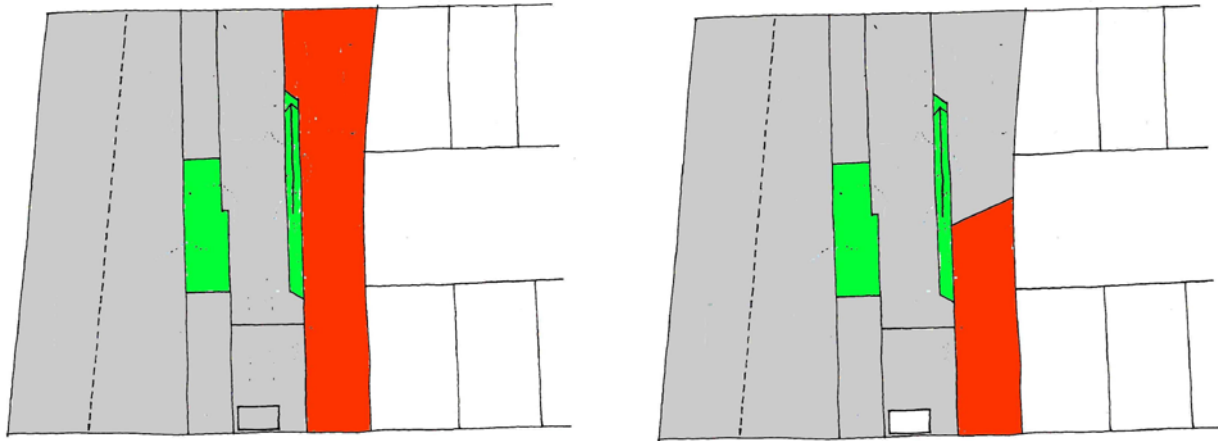
Derde Verdieping.





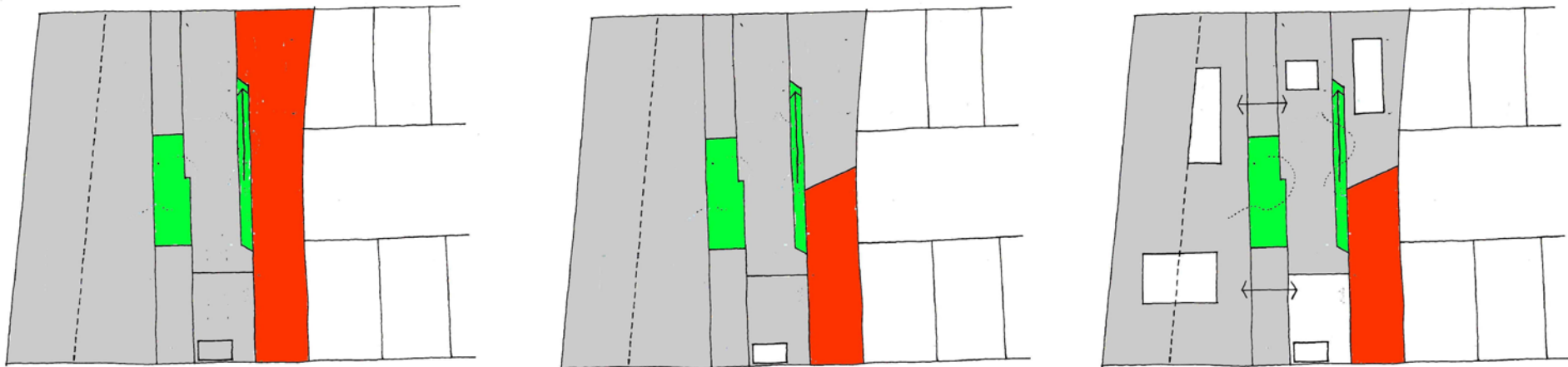
*De ondergrondse verdieping.*

De vluchtrap brengt licht beneden.



*De ondergrondse verdieping.*

Vraag is of de bergoppervlakte van de commerciële ruimte even groot moet zijn



*De ondergrondse verdieping. Naar een idee voor de expositieruimten. White Box.*

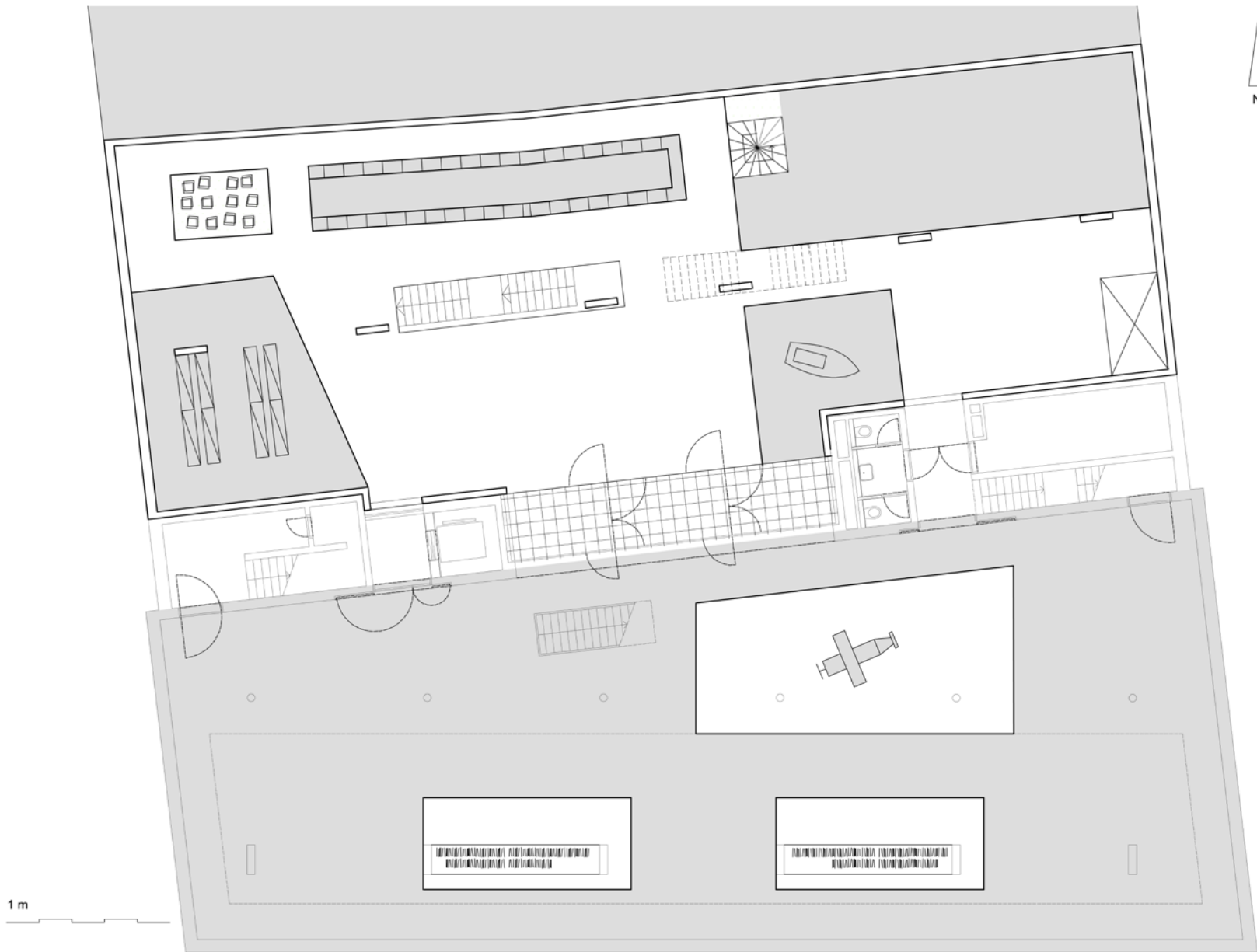
We stellen voor om de bergruimte te distribueren over de beschikbare oppervlakte. In witte boxen.

Op die manier ontstaat er een expositiecircuit en zijn witte wanden ter beschikking.

Het gaat er dus om de totale oppervlakte van expositie en berging samen te tellen. Vandaag zijn het de witte boxen. Morgen – om de paar jaar of zo; misschien wel kwestie van een prijsvraag - kan een andere ontwerper een andere distributiewijze bedenken.

We winnen ruimtelijkheid. En opnieuw is de patio centrum van de ruimte: licht en lucht; en oriëntatiegevoel. Misschien kunnen we wel door de patio circuleren.

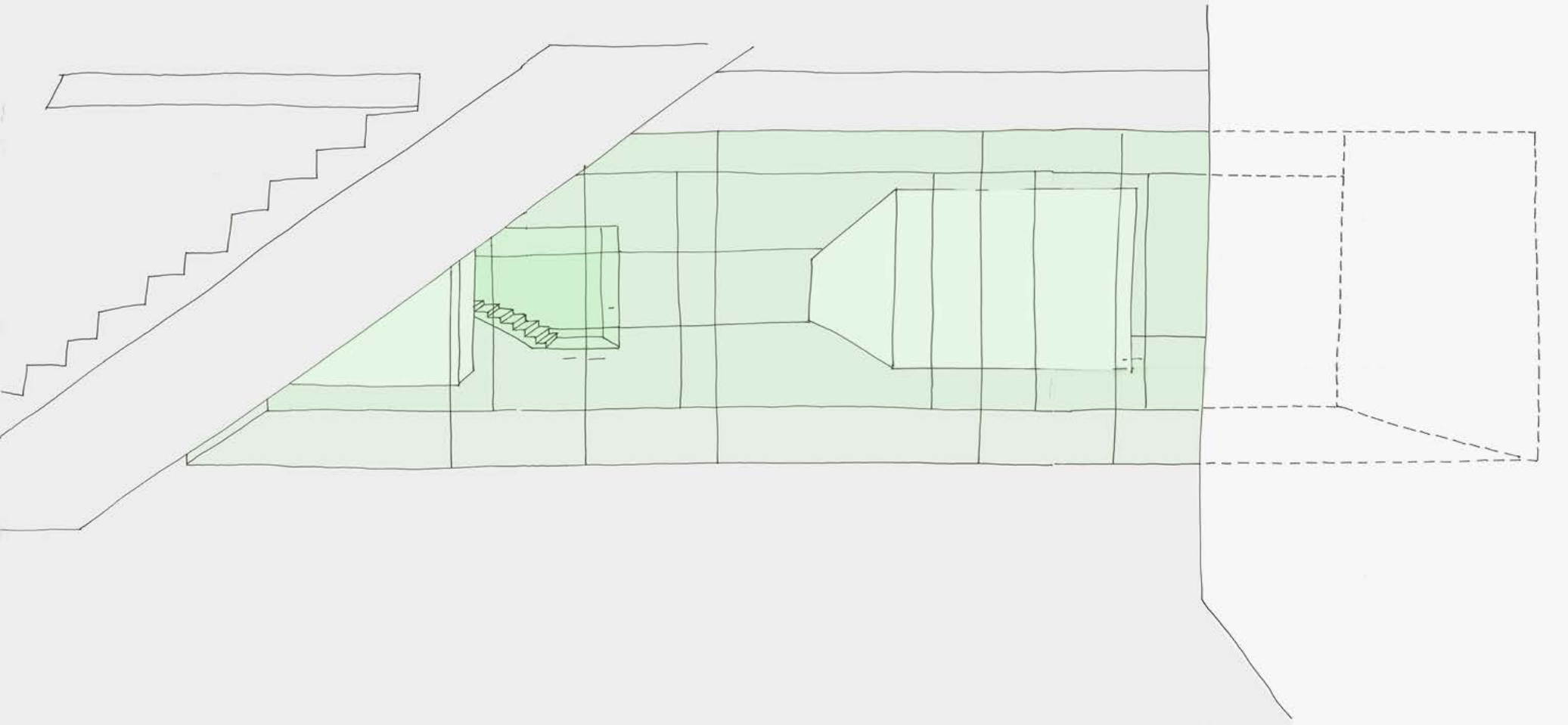
En praktisch: de commerciële ruimte sluit hier bij aan. Misschien niet alleen met zijn berging, maar mogelijk ook met een echte ruimte. Bijvoorbeeld een leessalon dat bij dat leescafé hoort.



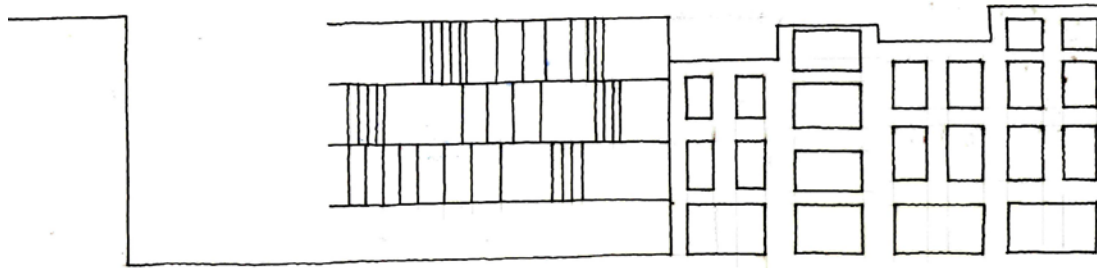
Beneden verdiepingplan.

DIT ZIET ER ZO UIT



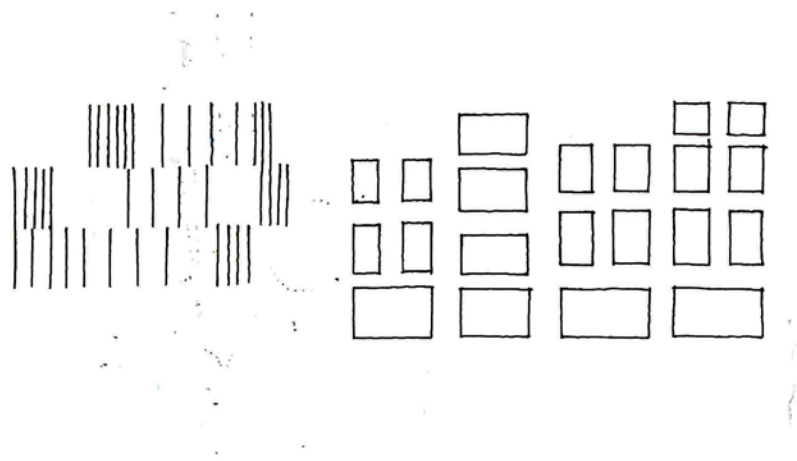


*Zicht op patio van de experiminte.*



*Gevels*

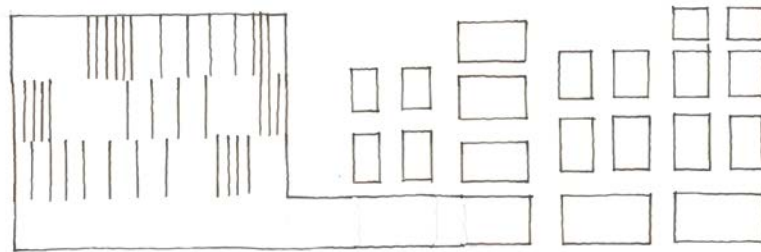
*Zo is het vandaag.*



*Gevels*

Zo is het vandaag.

De grafiek is wel interessant.



*Gevels. Duurzaam.*

Zo is het vandaag.

De grafiek is wel interessant.

Dus zo.

Het is niet oninteressant om de betonnen kernen van fase 1 mee te betrekken in het verhaal van de gevel van de fase 2. Dan toch meer bepaald de woonunits.



*Gevels. Duurzaam.*

De winkelhaak heeft een gevelsysteem die meervoudig geargumenteerd is. Vanuit zijn programma, zijn energetische bezorgdheid, zijn imago, enz...

De uitbreiding draagt dezelfde kenmerken.

De woningen zijn anders. Vanuit dezelfde bezorgdheid als bij de winkelhaak. Maar met een ander programma. En een andere beeldvorming. En zo een ander resultaat.

Een eenvoudig raam van bescheiden oppervlakte. Niet meer dan 30% van de geveloppervlakte. Een eerste stap naar beperkte zonnehinder. Tegelijk een goede thermische buffer in de winter.

De ramen zijn dan weer wat groter geworden. Houten luiken worden toegevoegd. De luiken worden gestationeerd in de bouwdikte van de gevel. Die is 30 centimeter. De ramen zijn dan aan de binnenkant van de gevel gepositioneerd. De bewoners brengen naar eigen behoefte de luiken manueel in beweging.

Een principe van luiken op maat van het programma. Een nuance.



*Gevels.*

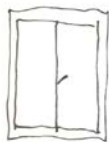
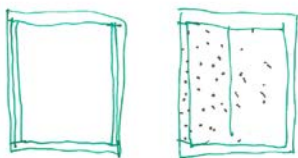
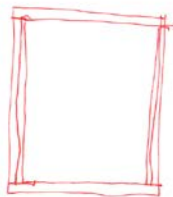
In de doorsteken ontstaan bijkomende gevels.

De ateliers krijgen een mini-etalage aan de woning. Een erker. In de doorsteken, of in de straat. Ook op het nieuwe maaiveld.



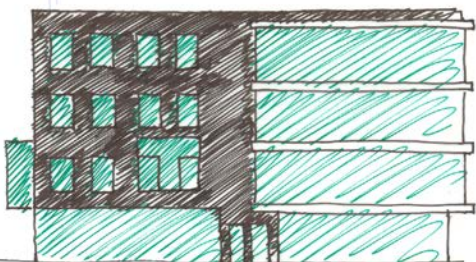
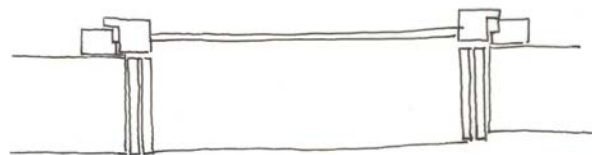
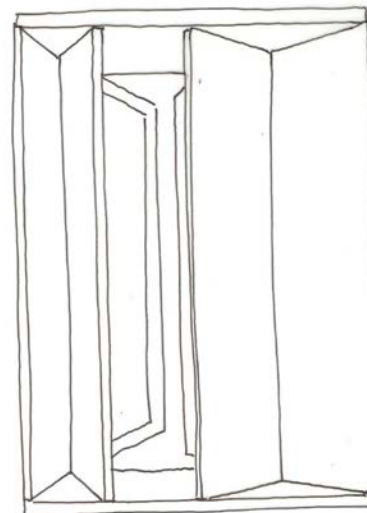
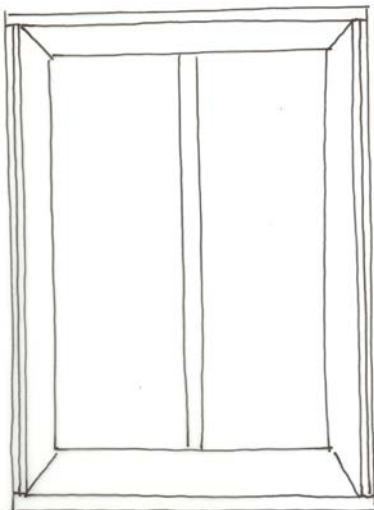
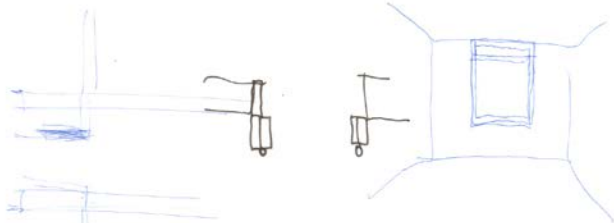






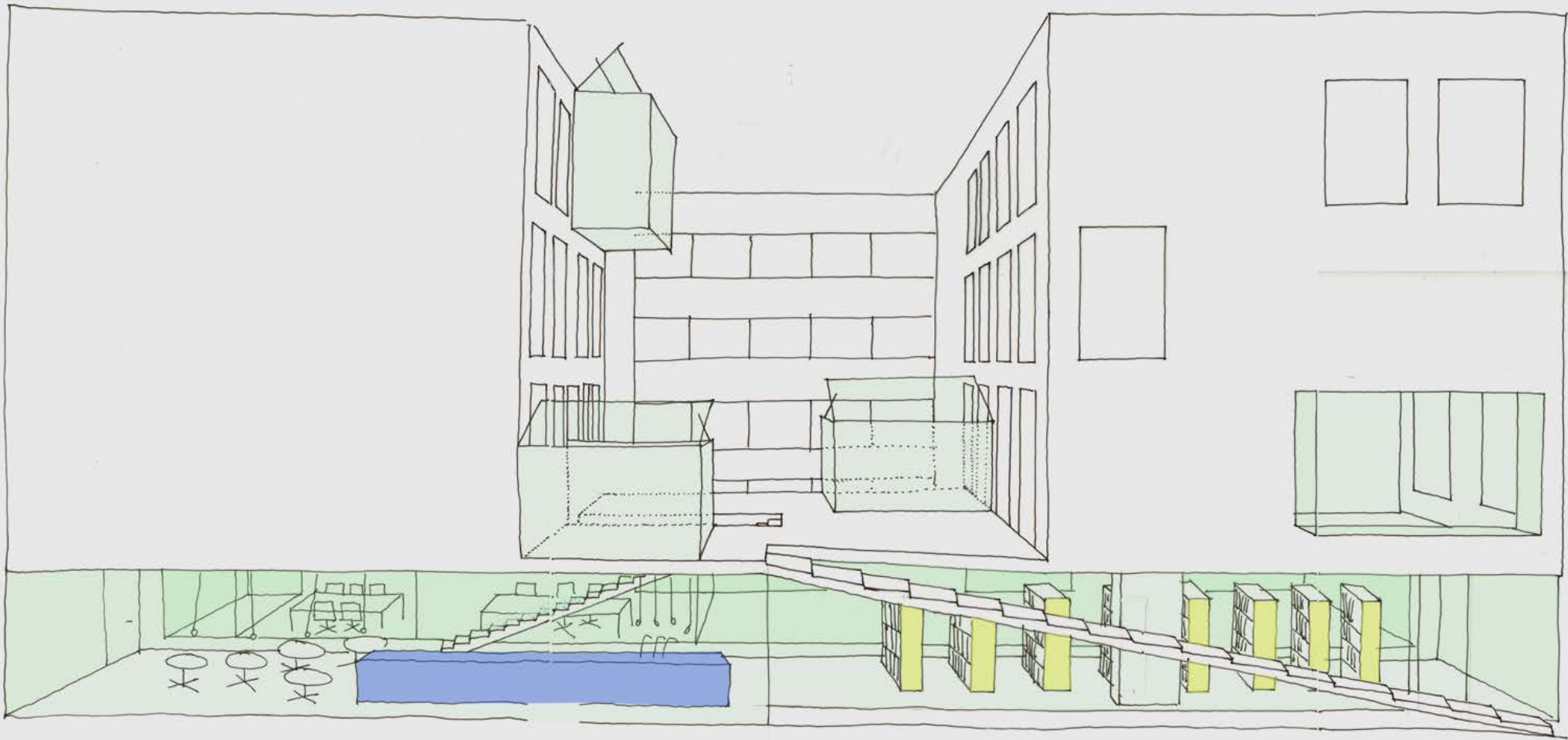
30 cm.  
120.

mensdie  
niet luv.



*Gevels.*

Detail



*Gevels.*

*De glazen boxen. Tuintjes en etalages.*

AG VESPA autonoom gemeentebedrijf vastgoed en stadsprojecten Antwerpen

Designcenter De Winkelhaak Antwerpen tweede fase  
Volledige studieopdracht voor de uitbreiding.

Open Oproep 617 van de Vlaams Bouwmeester

15 juni 2004

tv ac Jan De Vylder + Bert Van Boxelaere

*Jan De Vylder, Bert Van Boxelaere, Trice Hofkens, Karen Kesteloot  
Vasco Correia, Patricia de Sousa*

*Ondersteund door volgende adviseurs en studieteams  
Wouter Notebaert van Babel voor de stabiliteit  
Dirk Roelandts van Roelandts en Rys voor de technieken  
Paul Mees van Daidalos voor bouwfysica*